

71

יהושע בן נון יחדו מולך הקב"ה

מאמר

פֶּתַח אֵלֵינוּ

מספר

תְּקוּנֵי הַזֶּהָר

עם הפירוש הנפלא

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

המפרש כל מילה ומילה בדרך קל וקצר

בעזרת השם יתברך

מאמר

פְּתַח אֱלֹהֵינוּ

מספר

תְּקוּנֵי הַזֶּהָר

מהתנא האלוקי

רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

עם הפירוש הנפלא

מְתוּק מְדַבֵּשׁ

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגה"ק המקובל

רבי דניאל פריש זצוקל"ה

הקונטרס נתנדב

לזכות ולרפואת
החכם הגאון המקובל
הרב חיים אדמון בן רחל שליט"א
לרפואה שלימה וקרובה בתוך שאר חולי ישראל

ע"י הנגיד החשוב והנכבד איש חי
ורב פעלים, כהן שדעתו יפה,
מוהר"ר אליהו כהן שליט"א
ורעייתו החשובה
מרת רינה תחי'
ומשפחתם החשובה

זכות התנא האלוקי רשב"י זיע"א יגן בעדם
להושע בכל מילי דמיטב

שמע קולינו

הנה לתועלת ובקשת הרבים, באנו בזה להעלות בקונטרס מיוחד את **מאמר אליהו הנביא זכור לטוב** הנודע בכינוי "**פתח אליהו**", אשר מופיע בהקדמת התיקונים מהזהר הקדוש, ונחזה אנו ביקר סהדותא של גדולי ומאורי ישראל אודות **קדושתו** ו**סגולתו הנעלית שבאמירת מאמר זה**, וביתר שאת בגרם המעלה שבהבנת הפשט שבו, המביא להארת המח והלב בעת אמירתו.

הנה"ק החיד"א זיע"א בסוף ספרו **מורה באצבע** הקדים למאמר זה כהאי לישנא: **בכניסתו לבית הכנסת הלא מראש יביע אומר פתיחת אליהו הנביא ז"ל והיא** בתיקוני הזהר הקדוש **אשר קבלו רבנן קשישי שהיא מסוגלת לקבלת התפלה**. הנה"ק מלאדי (בעל התניא) זיע"א בסידורו ביאר את המאמר והנהיג אמירתו קודם תפלת המנחה בערב ש"ק, וכן נהוג בכמה מקהילות **החסידים ממשכני מסורת הצדיקים** תלמידי המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א. והנה"ק בעל הבן איש חי זיע"א כתב גם כן **לאומרו בעידנים נעלים** כמפורט להלן בהקדמת מורינו לפירוש המאמר במתוק מדבש, שם העלה ג"כ מלשון הרמ"ק זיע"א בספר הפרדס, שכאן ביאר אליהו ז"ל בקיצור נמרץ את רוב גופי החכמה האלהי"ת, וענין האין סוף באהדותו הפשוט, ומנין הספירות הקדושות, והחזיקן אחריהם גדולי מפרשי הזהר מרבנן בתרא, שענין מאמר זה הוא על דרך אמירת לשם יחוד שקודם עשיית המצוה, שבו מייחדים העשר ספירות הקודש באהדות גמור עם האין סוף ברוך הוא

לאור השיבותו המיוחדת ראה לנכון הרמ"ק בספרו לבראו בפני עצמו, וכמו"כ הרב בעל הכסא מלך שכתב: **זאת התפלה ארוכה מארץ מדה, וכאמור מסוגלת היא לקבלת התפלה, לכן מן הראוי שיהא זה מצוי לכל בכל עת ולעבור עליו מדי פעם** בביאורו הבהיר כדי שישלוט באמירתו בפירוש המילות, וכהנה ראויה לתפלותיו שיתקבלו ברצון לפני אדון כל.

היום תשמע שועתינו

הנה לעת כזאת אשר אחנו בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם זקוקים לרחמי שמים מרובים ומצפים לישועה גדולה מאת רופא חולי עמו ישראל שיחוס בהמלה רבה על בניו חביביו המוטלים על ערש דווי ומיחלים לרפואה שלמה מן השמים, מצאנו לנכון לחזור ולהדפיס ולהפיץ את מאמר פתח אליהו הנודע בסגולתו לקבלת התפילות כמקובל מחכמינו הקדמונים זיע"ע, וביתר שאת בסגולתו המאירה לפתוח הלב כמובא בספר מאה שערים (באמרי קודש) על לימוד הזהר הק' בכלל וזה לשונו: **הטמטום הלב היא שנעשה לב האבן וכו', ועצה היעוצה ליה ללמוד ספר הזהר, כי זהר הוא מלשון הארה שמאיר במקום החשך.**

שמע קולינו

ובכר הוסיף בזה הרה"ק בעל שארית ישראל בספרו, שהתיבות והדיבור של הזהר הקדוש עצמן מקשרים את האדם לאין סוף יתברך, ונודע לכל מה שמקובל מפי צדיקי עולם הקדמונים שהלימוד ואף האמירה בזהר הקדוש הוא תקון גדול לטהר הנשמה, ומה גם ענין העסק בתיקוני זהר כמו שכתב רבינו הרמ"ק ז"ע בספרו אור יקר על התיקונים שהעוסק בחיבור זה מעורר כח הנשמות וכן הצדיקים עם כח משה רבינו ע"ה שהוא בעל החיבור הזה, וענין ספר התיקונים היה להקדים רפואה למכה, לעזור לישראל בגלות וכו' ולהגביר כח הקדושה, ולעורר רחמים ולהנצל משמדות וגזירות. מעתה מובן הוא לכל בר דעת שהעסק בענין הספירות הקדושות בטהרת הלב ממושיך הארתם הק' בגוף ונפש והרי הם לפנינו כתוב מפורש מפי אליהו הנביא ז"ל איש מבשר טוב וציר נאמן העתיד להשתלח משמי ערבות ופקיד על כל בשורות טובות, ובוודאי שעל ידי כך יתקיימו דברי הזהר הק' בפ' תרומה (דף קסה ע"ב) שהעוסק בתורה - בכלל - משתדל בחיים בעולם הזה ובעולם הבא, וניצול מכל עונשים רעים שאינם יכולים לשלוט עליו.

כאמור לעיל ענין גדול הוא ללמוד מאמר פתח אליהו לפני התפלה ועל ידי כח הזיכרון הפנימי שבנפש יגש איש ישראל לתפלתו בצלילות הדעת ובשמחה שאו היא מקובלת יותר לפני אב הרחמן שומע תפלת כל פה כמאמר אור שבעת הימים רבינו הבעל שם טוב הקדוש זיע"א בצוואת הריב"ש: התפלה שהיא בשמחה גדולה בוודאי היא יותר מקובלת לפני יתברך שמו, יותר מתפלה בעצבות בכביה, ומשל על זה כשעני שואל ומבקש ומתחנן לפני המלך בכביה גדולה, אף על פי כן אינו נותן לו אלא דבר מועט, אבל כשהשר מסדר לפני המלך שבה המלך בשמחה ומתוך זה מבקש גם בקשתו אז נותן לו המלך בקשה מרובה מאוד כמו שנותנים לשררות. ובכך אמנם יזכו תפלותינו לעלות לרצון לפני אב הרחמים לרחם עמו שארית ישראל בכל מקומות מושבותיהם ברפואה שלמה בגוף ונפש ובנאולה וישועה קרובה במהרה ממש אמן ואמן

הוספנו בקונטרס הנוכחי "פתיחה קצרה" לבאר עיקרי עניני הלימוד בזה"ק ותורת הח"ן לבקשת רבים הצמאים לדבר ד', ולרגל היום הגדול והקדוש ל"ג בעומר הבעל"ט, חתמנו את משנת הזהר הק' שבחוברת זו כמאמר מעשה רב מוכחו דרשב"י ז"ע לביטול הגזירה שהתקיימה בשעתו, ואנו תפלה שיתעורר זכותו הגדול לביטול הגזירה שבימינו אלה ויתרפאו כל חולי ישראל בקרוב בכל מקום שהם וכל ישראל יתקיימו בבריות גופא ונהורא מעליא, ויה"ר שתשרה שכניה במעשי דינו לזכות את ישראל בעשות נחת רוח לפני אדון כל.

פרוס ל"ג בעומר תש"פ

מכון "מתוק מדבש"

יומא דהילולא רבה דהתנ"א הרשב"י ז"ע ועכ"א

פתיחת אליהו הנביא

לכן כתב החיד"א (נספח ספרו מורה נאצל) בזה הלשון, בכניסתו לבית הכנסת הלא מראש יביע אומר פתיחת אליהו הנביא ז"ל, והיא בתקוני הזהר הקדוש, אשר קבלו רבנן קדישי שהיא מסוגלת לקבלת התפלה, עכ"ל. ובעל הבן איש חי כתב (נספחו) שנהגו לאמרה: אחר תיקון חצות, על השלחן, אחר ההברלה, וגם בתוך סעודת מלוה מלכה, קודם קידוש ליל ראש השנה, אחר סעודת מוצאי יום הקדוש, אחר ברכת האילנות, בברית מילה, ועוד. גם רבינו בעל התניא (נמדורו) הגיה וביאר את המאמר, וכתב להנהיגה קודם תפלת מנחה בערב שבת.

הנה עיקר סוד היסוד נזכר במפלת אליהו, ואחריו צא רבי שמעון לעורר את האבות הקדושים שיעורכו את השכינה אל היסוד, לכן נהגו האשכנזים לסיים תפלה זו קודם דרושו של רבי שמעון, אמנם הספרדים ממשיכים לומר גם את דרושו של רבי שמעון, ועיין עוד לקמן בע"צ (נציאורינו ע' רעט) שהצאנו בס"ד טעם נוסף לזה.

הנה מחמת חשיבות ואריותו הביאור במאמר זה, ראה הרמ"ק לצארו בפני עולמו נספח הפרד"ס (ש"ד פ"ה-ו). וכן צעל הכסא מלך כחז כחן, זאת התפלה ארוכה מארץ מדה, והיא מסודרת נספרי הדרת מלך על סימן קעו, ומשם תדרשנה (נדף קיא ע"א). וכן צעל יין הרקס ראה לייחד לה ציאור נכנדי, נראש ספרו (הג"ל על האדרות).

מאמר הבא הוא דברי אליהו, שנכללו בו הקדמות ושורשים רבים בחכמה האלהית, עד שגם המתחיל ללמוד חכמת הקבלה, ימצא בו תועלת רבה. וזה לשון הרמ"ק (נפ' הפרד"ס ש"ד פ"ה), והנה אליהו זכור לטוב כיון לבאר במאמר הזה בקיצור נמרץ ובמלות נרמות, רוב גופי החכמה האלהית, וביאר עיקר האין סוף באחדותו הפשוט, וענין האצילות, ודרוש עצמות וכלים, וטעם האצילות, ומנין הספירות והכרחתם, וכל זה במליצה נכונה רבת האיכות ומעט הכמות, דברים נאותים וכמפי אמרם, וכשיעור שומעיהם.

ונספר זכרון מנחם וצנאר למי ראי, כתבו טעם לפתיחת אליהו הנביא כאן נראש התקונים, בזה הלשון, קודם שהתחיל אליהו לדרוש נספרי תורה שהם רזין עלאין ציאור שיעור קומתו ומדותיו של יוצר נראשית כפיכול, אמר אליהו תפלה זו, שהיא כענין מה שנוהגין לומר קודם כל דבר לשם יסוד וכו' על ידי ההוא טומיר ועלם, לייחד העשר ספירות נאחדות גמור עם האין סוף כיון הוא וציון שמו.

ולפי שיש במאמר קצר הזה של אליהו ז"ל פרטים רבים שיוכל האדם להתבונן בהם, ולהשיג על ידם את גדולתו ורוממתו של הבורא יתברך, וכן משמש הוא כעין לשם יסוד קודם כל דבר מצוה,

פתיחת אליהו הנביא בשבחו של הקב"ה

**פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב וְאָמַר רַבּוֹן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ הוּא
חָד וְלֹא בְחֻשְׁבָּן. אַנְתָּ הוּא עֲלָאָה עַל כָּל־עֲלָאִין סְתִימָא**

מתוק מדבש

בהתלבשותו בעשר ספירות של עולם האצילות ובשאר עולמות העליונים.

והטעם שמכנה כאן את האין סוף ב"ה גשם "רטון עלמין", לפי שכלן גשם לנצח את עשר ספירות דאצילות, שמהם נגדלו ונוגדו ונעשו כל העולמות וכל הנבראים, ומתוך מציאות הנבראים יצא האדם למייצג שיש לעולם אלו"ה המנהיג אותו, לכן ידבק שיקראו אותו רטון עלמין.

דְּאַנְתָּ הוּא חָד וְלֹא בְחֻשְׁבָּן אתה הוא "אחד" בתכלית האחדות, ולא כאחד המנוי בדרך החשבון שמונים אחר אחד "שני", והשני שוה לראשון, מה שאינו כן ברבון העולם, כי הוא אחד יחיד ומיוחד, ואין יחידות כמוהו בשום פנים.

אֶפְיֻזוּ מוֹחֶשְׁבַת הָאֵ"ק אִינוּ מוֹשִׁיג

כַּדָּא בְּאֵם ב"ה

אַנְתָּ הוּא עֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין אתה הוא עליון על כל העליונים, כי אתה הוא עילה לכולם, וכולם עלולים ממך, וכדי שלא לטעות מלשון זה לומר ח"ו שהאין סוף ב"ה נמצא באיזה מקום עליון, לזה הוסיף ואמר **סְתִימָא עַל**

ואמריהם הגדיל לעשות הרצ המקובל ר"א"ז מרגליות ז"ל, שערך ליקוט מיוחד בשם ספר "מפלת פתח אליהו", ובו קיבץ מפרשים על דרך הקבלה והחסידות על מאמר הזה.

ואנו בע"ה את יסוד ציבורינו למאמר נכבד זה של אליהו ז"ל, תמכנו על ציבור הרמ"ק (בספר הפרד"ס ש"ד פ"ה-ו), ומספר שעת רגון, ומספר זכרון מנחם, ומספר גזר למי ראו, ומספר יין הרקת, ומספר פתח אליהו, ולא טרחנו לציין פנים, אמנם ממה שציטרו משאר החיצונים לפרקים, ציינו בשמם פנים.

ודע כי אנו נאמנים לנירסאות שבדפוס קושטא צ' (כפי שהארכנו במצוא הספר), ונמאמר זה יש שינויים ממשיים מהשגור צפי כל והנהוג, עם כל זאת הדפוסם צנוף הספר כמו שהם, ורק ציבור ציינו את השינויים שנגלגו בדפוסים אחרים ובמפרשים נסיון (ה"ג), וכל מקום שכתבנו ה"ג הרמ"ק הוא מספר הפרד"ס (ה"ג), ועל פי רוב הטקסט השגור היסו מקורו מהרמ"ק.

רַבּוֹן הַעוֹלָמִים הוּא הָאֵ"ם ב"ה בְּבֻשׁ

הַי ספירות

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, בשבחו של הקב"ה **וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלֵמִין** רבון העולמים, הוא האין סוף ב"ה

על פְּלִי־סְתִימִין לִית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בְּךָ כְּלָל. אַנְתָּ הוּא דְאִפְקֵת
עֶשֶׂר תְּקוּנִין וְקָרִינָן לֹון עֶשֶׂר סְפִירָן לְאַנְהָגָא בְּהוּן עֲלָמִין סְתִימִין
דְּלֹא אֲתַגְלִין וְעֲלָמִין דְּאֲתַגְלִין. וּבְהוּן אֲתַפְסִיאת מִבְּנֵי נִשְׂא. וְאַנְתָּ
הוּא דְקָשִׁיר לֹון וּמִיַּחַד לֹון.

מתוק מדבש

עשר ספירות, מלשון ספיר שהוא לשון
הארה, שעל ידם האין סוף ב"ה מאיר
בכל העולמות, (ועוד הוא מלשון סיפור דמים,
כי כמו שהדיוטור מגלה המחשבה, כן הספירות
מגלות את כח ולוֹן אור האין סוף ב"ה),
לְאַנְהָגָא בְּהוּן עֲלָמִין סְתִימִין דְּלֹא
אֲתַגְלִין להנהיג בהם את העולמות
והפרצופים הסתומים שבעולם האצילות,
שהם אינם מתגלים לעולם, וְעֲלָמִין
דְּאֲתַגְלִין ועולמות בריאה יצירה עשיה
שהם מתגלים לנו ביותר, וּבְהוּן
אֲתַפְסִיאת מִבְּנֵי נִשְׂא ובתוך העשר
הספירות נתכסית מבני אדם שיוכלו
לסבול את אורך הגדול.

הא"ם ב"ה הוא הנשמה לְנִשְׁמַת

עשר הספירות

וְאַנְתָּ הוּא דְקָשִׁיר לֹון וְאַתָּה הוּא
שקושר את העשר ספירות שיהיו
מחוברים ומקושרים זה בזה, וּמִיַּחַד
לֹון ומיחד אותם בסוד יחוד הפרצופים,
כי האין סוף ב"ה שהוא הנשמה לְנִשְׁמַת
העשר ספירות, משפיע שפע תמיד
בהם לחברם ולייחדם.

כֹּל סְתִימִין אתה הוא סתום על כל
הסתומים, להורות שאין לו מקום ח"ו,
ואפילו לגבי עולמות הנעלמים הוא
סתום ונעלם שאינם משיגים בו כלל,
וכדי שלא לטעות לומר ח"ו שהאין סוף
מושג במהות, לזה אמר לִית מַחְשְׁבָה
תְּפִיסָא בְּךָ כְּלָל אין שום מחשבה
ושכל של כל הנבראים תופסת כך כלל
שום תפיסה, כי אין השגה למהותו
ולעצמותו של האין סוף ב"ה כלל, כי
אפילו מחשבת הא"ק [בחינה עליונה
הנקראת אדם קדמון] אינו משיג ותופס
בהאין סוף ב"ה שום מהות ואיכות כלל
אפילו תפיסה מועטת במחשבה.

הנהגת העולמות ע"י ' הספירות

בכח המאציל המתגלה בתוכם

אַנְתָּ הוּא דְאִפְקֵת עֶשֶׂר תְּקוּנִין
אתה הוא שהוצאת והאצלת עשרה
נאצלים הנקראים תקונים, כי בהם יש
תקון וקיום לכל העולמות, ועל ידם
מתנהגים כל העולמות בכח המאציל
המתגלה בתוכם, וְקָרִינָן לֹון עֶשֶׂר
סְפִירָן ואנו קוראים אותם התקונים

וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלַגְאוּ כָּל-מָאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חֲבָרִיָּה מְאֲלִין
 עֶשֶׂר אַתְחָשִׁיב לִיָּה כְּאֵלוּ אַפְרִישׁ בְּךָ. וְאֲלִין עֶשֶׂר סְפִירָן
 אֲנֹן אֲזַלִּין כְּסִדְרָן חַד אַרְיָךְ וְחַד קְצַר וְחַד בֵּינוּנִי. וְאַנְתָּ הוּא
 דְּאַנְהִיג לֹזֵן. וְלִית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ לֹא לְעֵלְא וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא

מתוק מדבש

אפילו לרשעים, ומטיב עמהם לפנים משורת הדין. וְחַד קְצַר וְקו אַחַד קְצַר, והוא קו שמאל הכלול מבינה, גבורה, והוד, שעל ידם מתנהג הקב"ה עם בריותיו בגבורה ובקוצר רוח, על קו הדין, (או אפטר לפרש, "חד קצר", שמדת הדין מקצר, כמאמר חו"ל (נצמס) נרכות דף ז ע"א) שזעמו הוא רגע כמימרה, ומיכף הוא ממנה נחמיו לעמו ישראל, ועומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים). וְחַד בֵּינוּנִי וְקו אַחַד בֵּינוּנִי, והוא קו אמצעי הכלול מדעת, תפארת, ויסוד, שעל ידם מתנהג הקב"ה עם בריותיו במדת הרחמים, ואפילו אם מצד עצמם אינם ראויים לחסד, מכל מקום הקב"ה מרחם עליהם מצד מדת הרחמים שבו.

וְאַנְתָּ הוּא דְּאַנְהִיג לֹזֵן וְאַתָּה הוּא
 המנהיג את העולם על ידי העשר ספירות בשלש בחינות האלו, חסד דין רחמים, עם כל זה וְלִית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ ואין מי שינהיג אותך, לֹא לְעֵלְא לא למעלה כח"ב, וְלֹא לְתַתָּא ולא למטה מלכות, וְלֹא מְכַל סְטָרָא ולא

ובגין דְּאַנְתָּ מְלַגְאוּ ולפי שאתה מתלבש ומתפשט בפנימיות עשר ספירות כדרך הנשמה המתפשטת בתוך הגוף, לכן כָּל מָאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חֲבָרִיָּה מְאֲלִין עֶשֶׂר כל מי שמפריש ומפריד בין ספירה לחברתה מאלו העשר ספירות על ידי עונותיו, אַתְחָשִׁיב לִיָּה כְּאֵלוּ אַפְרִישׁ בְּךָ נחשב לו כאילו עשה פירוד בך, דהיינו בין אור אין סוף ב"ה שבתוך ספירה זו, לבין אור אין סוף ב"ה שבתוך ספירה אחרת, כי גורם בעונותיו שלא יהיה נמשך אור האין סוף ב"ה באותה ספירה שפגם.

קו ימין הכוֹלֵל מִחֲחִין הוּא אַרוֹךְ
 ועיי הנהגת החסד

וְאֲלִין עֶשֶׂר סְפִירָן אֲיֻנוּן אֲזַלִּין
 כְּסִדְרָן וְאֵלוּ עֶשֶׂר סְפִירָת
 הולכות ומסודרות בסדר ישר של חסד דין ורחמים, ומפרש חַד אַרְיָךְ קו אַחַד אַרוֹךְ, והוא קו ימין הכלול מחכמה, חסד, ונצח, שעל ידם מתנהג הקב"ה עם בריותיו בחסד גמור ובאריכות אפים

מְפֹל־סִטְרָא. לְבוּשֵׁין תְּקַנְתָּ לֹוֹן דְּמַנְיָהּוּ פְּרַחִין נְשַׁמְתִּין לְבָנֵי
נְשָׂא. וְכַמְּה גּוֹפִין תְּקַנְתָּ לֹוֹן דְּאַתְקָרִיאוּ גּוֹפָא לְגַבֵּי לְבוּשֵׁין
דְּמַכְסִין עֲלֵיהוֹן וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַקְוֵנָא דָּא. חֶסֶד דְּרוּעָא יְמִינָא.
גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׂמָאלָא. תְּפַאֲרַת גּוֹפָא.

מתוך מדבש

גּוֹפָא לְגַבֵּי לְבוּשֵׁין דְּמַכְסִיין עֲלֵיהוֹן
שְׁנַקְרָאִים גּוֹף רוּחֵי כִנְגַד הַלְבוּשִׁים
שֶׁהֵם עוֹלְמוֹת בִּי"ע שֶׁמַּכְסִים וּמְלַבִּישִׁים
עַל הַגּוֹפִים שֶׁל עוֹלָם הָאֲצִילוֹת.

עֵמָה עַל לְבַר נַפְרֻטוֹת אֵת הָעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וְכֵי שֶׁאֵל
תַּבְּטָל לַחֲשׁוֹן ח"ו שׁוֹס גְּשָׁמִיּוֹת זֵהֵם, לִכֵּן הַקְדִּים
וְאָמַר "וְאַתְקָרִיא" שֶׁהֵם נִקְרְאוּת נְקִירָאָה עֵלְמָא
בְּשֵׁמוֹת אֵלוֹ לְשַׁךְ אֵת הָאֲחוּן, כִּי הֵם אֹרוֹת עֲלוּיִים
זִכִּים וְרוּחָנִים שְׁאִינִם נַפְסִים בְּשַׁל הָאֲנוּשִׁים כֻּלָּם.

וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַקְוֵנָא דָּא וְהַעֲשֶׂר סְפִירוֹת
נִקְרְאוּת בְּסִדְר הַזֶּה, חֶסֶד
דְּרוּעָא יְמִינָא חֶסֶד מְכוּנָה זְרוּעַ יְמִין
עַל שֵׁם הַחֶסֶד שְׁבַנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים
בְּעוֹלָם, וְעַל יְדֵי זֶה מְשַׁפֵּיעַ הַקַּב"ה רַב
טוֹב וְחֶסֶד בְּכָל הָעוֹלְמוֹת. גְּבוּרָה דְּרוּעָא
שְׂמָאלָא הַגְּבוּרָה מְכוּנָה זְרוּעַ שְׁמָאל
עַל שֵׁם שְׁבַנֵי יִשְׂרָאֵל לֹחֲמִים מְלַחֲמַת
ה' בַּגְּבוּרָה לְדַחוֹת אֵת הָרַע, וְעַל יְדֵי
זֶה עוֹשֶׂה הַקַּב"ה דִּין וְגְבוּרָה בְּרַשְׁעִים
שְׁבַעוֹלָם. תְּפַאֲרַת גּוֹפָא מְדָה זֹו נִקְרְאָת
תְּפַאֲרַת עַל שֵׁם שְׁבַנֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁבְּחִים
וּמְפַאֲרִים לְהַקַּב"ה בְּתַפְלַתָּם וּבְמַעֲשֵׂיהֶם
הַטּוֹבִים, וְהַקַּב"ה מְתַפַּאֵר בְּבַנֵי יִשְׂרָאֵל,

מְכַל צַד מִשְׁשָׁה קְצוּוֹת, כִּי אֵינֶן מוֹכַרַח
לַעֲשׂוֹת כְּמַדְתָּם אֲלָא הַכֵּל מְתַנְהַג כְּרַצוֹנָךְ.

ג' עוֹלְמוֹת בִּי"ע הֵם הַלְבוּשִׁים שֶׁ

הַכְּלִים דִּי סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת

לְבוּשֵׁין תְּקִינַת לֹוֹן לְבוּשִׁים הֵמָּה
שֶׁלֹּשָׁה עוֹלְמוֹת בִּי"ע [בְּרִיאָה

יְצִירָה עֲשִׂיָה] שֶׁתְּקַנְתָּ לְהַגּוֹפִים שֶׁהֵם
כְּלִים רוּחָנִים שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת,
כְּדֵי שִׁיכּוֹל הַתַּחַתּוֹנִים לְקַבֵּל וּלְסַבּוֹל
אוֹר הָעֲלִיּוֹן הַמְּאִיר בָּהֶם, דְּמַנְיָהּוּ
פְּרַחִין נְשַׁמְתִּין לְבָנֵי נְשָׂא שְׁמָאלוֹ
הַלְבוּשִׁים פּוֹרְחוֹת וְיוֹצְאוֹת נְשֵׁמוֹת לְבַנֵי
אָדָם, כִּי מִשְׁלֹשָׁה עוֹלְמוֹת בִּי"ע יוֹרְדוֹת
נר"ן [נַפְשוֹת רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת] לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכַמְּה גּוֹפִין תְּקִינַת לֹוֹן וְכַמְּה גּוֹפִים
תְּקַנְתָּ וְהַכַּחַת לְאוֹרוֹת שֶׁל עֶשֶׂר

סְפִירוֹת, וְר"ל הַגּוֹפִים הֵם כְּלִים רוּחָנִים
לְהַגְבִּיל וּלְצַמֵּץ אֵת אוֹר הַפְּנִימִי שֶׁל
הָעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁהוּא הַשֵּׁם מ"ה הַמוֹבָא
לְקַמֵּן, וְהַגּוֹפִים הֵם שְׁמוֹת שֶׁל הַשְּׁלֹשָׁה
כְּלִים שִׁישׁ לְכָל סְפִירָה מֵהָעֶשֶׂר סְפִירוֹת
(הַמּוֹנָאִים נַע"מ שְׁמ"ד פ"ג), דְּאַתְקָרִיאוּ

נְצַח וְהוֹד תְּרִינן שׁוֹקִינן. יְסוֹד סִיּוּמָא דְגוּפָא אוֹת בְּרִית קִדְשׁ. מְלָכוֹת פֶּה תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה קְרִינָן לָהּ. חֲכָמָה מוֹחָא אִיהי

מתוק מדבש

סִיּוּמָא דְגוּפָא והיסוד הוא בסיום הגוף, ומכונה בשם **אוֹת בְּרִית קִדְשׁ** על שם מצות המילה שמקיימים בני ישראל, ועל שמירתם מלפגום ברייתם, ומדה זו כוללת כל הספירות חג"ת נ"ה [חסד גבורה תפארת נצח הוד] שלמעלה ממנה, והוא יסוד ועמוד להעמיד את כל העולמות. **מְלָכוֹת פֶּה** המלכות נקראת פה על שם עטרת היסוד שהיא פה היסוד, והנה מדת המלכות נקראת על שם שבני ישראל מקבלים עליהם עול מלכות שמים, ובמדה זו הקב"ה מולך על התחתונים. והמלכות שהיא הנוקבא דז"א [דזעיר אנפין, בחינת התפארת הכללין] היא פרצוף שלם בפני עצמה, אשר **תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה קְרִינָן לָהּ** (ה"ג הכמ"ק) קוראים לה תורה שבעל פה, מפני שהיא תלויה בפה, כי כל שש ספירות העליונות של ז"א נקראות תורה שבכתב לפי שהיא מושרשת בז"א, והמלכות נקראת תורה שבעל פה לפי שהיא מושרשת במלכות. (עיין צהר פ' נא דף מג טו"ע)

עד טעם שמלכות נקראת פה, על שם הכמות (קהלת ט ד) דבר מלך שלטון, כי המלכות

והוא סוד הגוף בחינת מדת הרחמים המכריע בין החסד להגבורה.

אי נמי, הטעם שמדה הזאת נקראת "תפארת", כי הוא מלשון (יחזקאל י' ו) ותשלם תפארת, שפירושו ענפים, והיינו כמו אילן שמתפשטים ממנו ענפים לכל זד, כן מן הגוף שהוא התפארת מתפשטות שתי זרועות שהם חסד וגבורה, ושתי שוקיים שהם נצח והוד, ובאמצע נמשך ממנו היסוד, ולמעלה מהגוף הראש שבו המוחין סוד חכ"ד.

מדת הנצח נקראת ע"ש כח הניצוח
ליצדה"ר, הוד ע"ש ההודאה ל'ה'
והמלכות ע"ש קב"ל עול מלכות
שמים

נְצַח וְהוֹד תְּרִינן שׁוֹקִינן נצח והוד נקראים שתי שוקיים, והם ענפי חסד וגבורה, ולכן נצח שתחת החסד נוטה לחסד, והוד שתחת הגבורה נוטה לגבורה, והנה מדת הנצח נקראת על שם שבני ישראל מנצחים את יצרם בנצחון נצחי ותמידי, ובמדה זו הקב"ה מנצח מלחמותיו כנגד אויבי ה', מדת ההוד נקראת על שם שבני ישראל מודים ומשבחים להקב"ה, ונותנים לו הוד והדר, ובמדה זו מתגלה ההוד וההדר של הקב"ה שהוא יוצר הכל. **יְסוֹד**

מִחֲשָׁבָה מְלֻגָּאוֹ. בִּינָה לְפָא וּבָה הֵלֵב מְבִינֵן. וְעַל אֵלִינ תְּרִינ
 פְּתִיב הַנְּסִתְרוֹת לִיהוּה אֱלֹהֵינוּ. פְּתָר עֲלִיּוֹן אִיהוּ פְּתָר מְלֻכוֹת.
 וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר מְגִיד מְרֵאשִׁית אַחְרִית. וְאִיהוּ קְרָקְפָתָא דְתַפְלִי.

מתוק מדבש

נסתרות לפי שאין לך בגוף האדם פעולות
 נסתרות יותר מהמחשבה וההבנה שבלב.
 הנה את מוח הבינה שמקומה למעלה צד שמאל
 של הראש, כנגד מוח החכמה שצד ימין,
 יחס אותה כאן ללב, לפי שעיני גילוי ארוכות
 הבינה ממגליס לב, שהוא גם כן צד שמאל תחת
 מוח הבינה, (כמבואר בע"מ של"א פ"ד).

**בחינת הכתר הוא ראשית העולם
 שנמצא בו ואחרית העולם שלמעלה
 ממנו**

וממשיך ואמר **פְּתָר עֲלִיּוֹן אִיהוּ פְּתָר**
מְלֻכוֹת הכתר של עולם
 האצילות שהוא עליון מכל עשר ספירות
 נקרא כתר מלכות, על שעיקרו הוא
 בחינת המלכות דא"ק, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר
 ועליו נאמר **מְגִיד מְרֵאשִׁית אַחְרִית**
 כי כל כתר באיזה עולם שיהיה הוא
 ראשית עולם ההוא, והוא אחרית של
 עולם שלמעלה ממנו, (הנה קקפתא פיושו
 גולגולת), ואמר וְאִיהוּ קְרָקְפָתָא דְתַפְלִי
 והכתר הוא כעין הבתים של תפלין
 שיש בהם ד' פרשיות שהם הארת הד'
 מוחין, כך הכתר נקרא גולגולת שיש
 בו שורשי הד' מוחין.

היא נחית דבור, כמלך נשר ודס שהנהגתו בכל
 מדינת מלכותו היא על ידי דבורי פיו, (תורה אור
 פ' תשא). עוד טעם, על שהיא שלטת על כל
 המדרגות אשר תחתיה, והם נקראות פה מפני
 שהם מנגלות את כח האצילות.

אחר שקידר את שבע ספירות התחתונות, חוזר לסדר
 את שלש ספירות העליונות, כי חשב המדרגות
 ממטה למעלה, מתחילה חשב הלושין שהם עולמות
 ז"ע, ואחר כך הגופים שהם שבע ספירות תחתונות
 דאצילות, ועתה בא לבאר את שלשה כלי המוחין,
 שהם מוח לב וקרקפתא, וכל אלו נקראים בכללות
 גוף האצילות, ואחר כך אמר "מנגלוא איהו שס
 מ"ה" שהוא הפנימיות והעצמות של הגוף.

וזה שאמר **חֲכֻמָּה מוֹחָא אִיהוּ**
מִחֲשָׁבָה מְלֻגָּאוֹ החכמה היא
 כללות ועיקר המוחין שעל ידו נמצא
 כח המחשבה, והיא בפנים תוך גלגולת
 הראש. **בִּינָה לְפָא וּבָה הֵלֵב מְבִינֵן**
 הבינה היא בלב, ובה אמרו חז"ל (נמס')
 נרבות דף סא סע"א) הלב מביין, וְעַל אֵלִינ
 תְּרִינ פְּתִיב ועל אלו השתיים חכמה
 ובינה כתוב **הַנְּסִתְרוֹת לִיהוּה**
אלהינו (ה"ג הרמ"ק) כי הוי"ה הוא
 בחכמה, ואלהינו בבינה, ונקראות

מְלִגָּאוֹ אִיהוּ אֹת יו"ד אֹת ה"א אֹת יו"ו אֹת ה"א דְּאִיהוּ

מתוק מדבש

העליון, כמבואר בתקונים, ויודע שמחשבתו היא כנגד המחשבה העליונה, יכוין להיות אברי מוחו ולבו שהם האברים המשובחים שבו שבהם תלויים החיות, להיות מוכנים לכוין ולחשוב מחשבות קדושות, ויטהר מחשבותיו כראוי, שאם מחשב במוחו ולבו מחשבות שאינם כראוי, כח החכמה והבינה מסתלקים ממנו, והטעם, שכמו שהאברים הגלגלים נפגמים על ידי מעשה העבירה הנשמית, כן האברים האלו הראשים הנעלמים, נפגמים על ידי מחשבה שאינה טהורה, וכיון שהוא פגום, אין המלך העליון משרה שם כח חכמתו ובינתו הרוחני, עכ"ל.

השם מ"ה הוא נשמת הספירות והמשפיע להפצוץ הכללי דאצילות הנה אחר שפירש אליהו את ענין האצילות בצורת גוף אדם, בא לבאר את הנשמה המתפשטת בתוכם, וזה שאמר מְלִגָּו אִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א בפנימיות עשר ספירות יש אור הפנימי שהוא נשמת הספירות והוא שם מ"ה, דְּאִיהוּ אַרְחֵ אַצִּילוֹת שהוא דרך המשכה שנמשך מאור אין

מה שצואר לעיל שהקקפתא הוא הכתר, כמוזע על זה בע"מ שכ"ג פ"א, ו"ל בקיבור, הנה נראה מלשון הוהר כי הכתר הוא הגלגלתא, והמוחין דחז"ד הם המוחין שנגלגלתא, ואם כך נמלא שהכתר הוא גרוע בחלית הגרעון, כי הוא נעשה לטש וחלוציות אל המוחין, ואין ספק שחלית ועיקר הם המוחין, וזה לא יעלה על דעת מינוק כן יומו, כי הרי הכתר גדול לאין קץ על החז"ד ונחשבו אללו כלא היו. אבל הענין הוא כי המוחין דחז"ד הם למטה מנחמית הכתר, ואינם בחוכה, כי הכתר גבוה מאד מאד מהם, והם למטה ממנו לגמרי, אמנם ככתר יש בחינה פנימית שהם שורשי המוחין שבו, ונחמיה חלוציות שהוא הגולגלתא המתפשטת עד למטה, ומלגלת גם את המוחין התחתונים הנקראים חז"ד, אבל עיקר הכתר הוא אינו אלא למעלה על אלו המוחין.

הרי שנקומת אדם התחמון מרוממות כל עשר ספירות, להראות שיש ציולת האדם לדמות קומתו לקומת אדם העליון, וזה על ידי זיכך וטהרת כל קומת גופו מכל תאוות הגשמיות והגופניות, ומיקון וקישוט מדומיו בלתי לך לנדרו, שעל ידי זה הוא ממשך עליו הללם אלהים והשראת השמינה, שאיכרו כל אצרוי נאור הספירות הרומניות. (מגן אברהם מהרב הנגיד מטריסק, יוש פ' שופטים, ועיי"ש)

הנה על קדושת המוח והלב, כתב בספר ראשית חכמה (שער הקדושה פ"ו ס"ח) בזה הלשון, ואחר שידע האדם שכל גופו ואבריו נבנו על סדר האצילות

אֲרַח אֲצִילוֹת. אִיהוּ שְׁקִיּוֹ דְאֵילָנָא בְּדְרוּעוּי וְעֲנַפּוּי. כְּמִיָּא דְאֲשָׁקִי
 לְאֵילָנָא וְאֲתַרְבִּי בְּהֵוּא שְׁקִיּוֹ:

רְבוּן עֲלָמִין אֲנָתָּהּ הוּא עֶלְתָּהּ הָעֲלוֹת וְסַבְתָּ הַסְּבוֹת דְאֲשָׁקִי
 לְאֵילָנָא בְּהֵוּא נְבִיעוּ. וְהֵוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמָתָא

מתוק מדבש

דב"ע, ועמה נא לנאר און האין סוף צ"ה מתפשט
 מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין גס צעולס
 השפל הגשמי הזה.

וזה שאמר אליהו אין סוף ב"ה, רְבוּן
 הָעוֹלָמִים אתה הוא רבון על כל
 העולמים, אֲנָתָּהּ הוּא עֶלְתָּהּ הָעֲלוֹת אתה
 הוא עילת העילות שממך עלולים כל
 העלילות (נצימה זו היא כנגד אור אין סוף צ"ה
 המקיף על כל העולמות), סַבְתָּ הַסְּבוֹת ואתה
 הוא סיבה הראשונה לכל הסיבות
 שבעולם, וסיבה ועילה לכל הדברים
 המתהווים ומסתבכים בעולם, ואף על
 פי שהסיבות הם סיבות למסובבים אחרים,
 עם כל זה כולם הם מסובבים מן האין
 סוף ב"ה, (ונצימה זו היא כנגד קו הישר שהוא
 אור הפנימי), דְאֲשָׁקִי לְאֵילָנָא שמשקה
 תדיר את האילן, שהוא קומת פרצוף
 הכללי של עולם האצילות, בְּהֵוּא
 נְבִיעוּ באותו המבוע שהוא אור הפנימי
 שהוא שם מ"ה, וְהֵוּא נְבִיעוּ אִיהוּ
 כְּנִשְׁמָתָא לְגוּפָא וזה המבוע הוא

סוף ב"ה בכל ספירות דאצילות (והוא
 מלשון הכמוז (נמדנר יא כה) ואלל מן היום
 אשר עליו), והוא מקשר ומחבר את כל
 האורות והספירות של האצילות שיהיו
 מחוברים בהתכללות גמור אמיתי, אִיהוּ
 שְׁקִיּוֹ דְאֵילָנָא זה השם מ"ה משקה
 להאילן העליון, שהוא קומת פרצוף
 הכללי של כל האצילות, כי הוא כמו
 אילן שמתפשטים ממנו ענפים לכל צד,
 והיינו הכלי וגוף הרוחני של כל עשר
 הספירות, בְּדְרוּעוּי בזרועותיו שהם
 חסד וגבורה, וְעֲנַפּוּי וענפיו שהם נצח
 והור, כְּמִיָּא דְאֲשָׁקִי לְאֵילָנָא כמו
 מים המשקים לאילן, וְאֲתַרְבִּי בְּהֵוּא
 שְׁקִיּוֹ והוא גדל על ידי ההשקאה
 הזאת, כמו כן השם מ"ה שהיא הנשמה
 מגדל ומחיה את הכלים של עשר
 הספירות, ובכחו הם פועלים את
 פועלתם.

הנה עד עתה דינר נצימה התפשטות אין סוף
 צ"ה נעשר ספירות דלילות ונעשר ספירות

לְגוֹפָא דְאִיהוּ חַיִּים לְגוֹפָא. וּבְךָ לִית דְּמִיּוֹן וְלִית דְּיֻקְנָא (דְּגוֹפָא) מְכַל-מָה דְּלָגָאוּ וְלִבְר. וּבְרַאתָ שְׁמַיָא וְאַרְעָא. וְאַפְקַת מְנַהוֹן שְׁמַשָּׁא וְסִיְהָרָא וְכוּכְבֵּיא וּמְזֻלִי. וּבְאַרְעָא אֵילָנִין וּדְשָׁאִין וּגְנָתָא דְעָדָן וְעֶשְׂבִין וְחִיּוֹן וְעוֹפִין וְנוֹנִין וּבְעִירִין וּבְנֵי נָשָׂא.

מתוק מדבש

וְעוֹפִין וְנוֹנִין (ה"ג הרמ"ק) וּבְעִירִין, וּבְנֵי נָשָׂא וּבִארְץ בְּרַאת, אֵילָנוֹת, וּדְשָׁאִים, וְגַן עֵדֶן, וְעֶשְׂבִים, וְחַיּוֹת, וְעוֹפּוֹת, וּדְגִים, וּבַהֲמוֹת, וּבְנֵי אָדָם, הֵנָּה הִרְבָּה אֵלֵיהוּ בַּהֲזֹכֶרֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיאָה, לְהוֹדִיעַ כִּי אִם הָיוֹת שְׁהֵם דְּבָרִים רַבִּים מְשׁוֹנִים זֶה מִזֶּה, עִם כָּל זֶה לֹא נִמְשַׁךְ לֵאמֹר סוֹף ב"ה מִזֶּה לֹא רַבּוּי וְלֹא שִׁינוּי.

הֵנָּה מוֹנֵה כֹּחַ עִם מַלְאָךְ "צִבְרֵאֵל" שֶׁהִיא צְחִימָה מְלֻמּוֹת, עֶשְׂרֵה מֵיִם, כְּגַד הַעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וְזֵהֵם נִכְלָלִים אֲרֻבָּעָה מֵיִן נִצְרָאִים דּוֹמֵם זֹמַם חַי וּמְדַבֵּר. וְהֵנָּה צְעִינָה הֵגוֹן עֵדָן שֶׁצְעוּלָם הוּא מוֹצֵא צְשׁוּ"ת רַב פְּעֻלִים ח"צ תְּשׁוּבָה א', צֶשֶׁם הָאֲרֻז"ל, כִּי גַן עֵדֶן הָאֲרֻז הוּא נְקוּדָה הַאֲמֻנָעִית שֶׁל קוּ הַמְשׁוּה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְהוּא לְדְרוֹם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְקִרְקַע הֵגוֹן אֵינָה כְּחוֹמֶר קִרְקַע שֶׁלֹּא הוּא חוֹמֶר זָךְ מֵאֵד, וְהִיא מוֹצֵדֶלֶת מִקְרַקַע שֶׁלֹּא נִוְגַעַת וְאֵינָה נִוְגַעַת בְּקִרְקַע שֶׁלֹּא עִי"ש. וְמוֹנֵה אֵת הֵגוֹן עֵדָן שְׁלִישִׁי, לְפִי שֶׁסּוֹבֵר כְּמֵאלֵךְ דְּאִמֶר (צ"ר פ"א אֹת ו') שֶׁהֵגוֹן עֵדָן נִצְרָא צִוּם שְׁלִישִׁי צְמַעְשָׁה צְרֵאשִׁית. (פְּנִי מִשָּׁה מֵאֲמֶר טו)

עוֹד טַעַם שֶׁהֲרֵבָה אֵלֵיהוּ צְפִרְטֵי הַנִּצְרָאִים, כִּי לֹלָא מֵה שֶׁאֵתוּ רֹאשִׁים צְעִינֵנוּ הַגְּשָׁמִים הָאֲרֻז הֵלֹו וְכָל צְבָאִיה, לֹא הִיָּה לֵנוּ שׁוֹם תְּפִיסָה וּמַחְשָׁבָה צְדָבָרִים שֶׁלְמַעֲלָה מֵאֲמֶנוּ, כִּי אִרְךְ נַעַד וְשֶׁכֵּל צְדָבָר

כַּנְשֵׁמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, דְּאִיהוּ חַיִּים לְגוֹפָא שֶׁהִיא נּוֹתֵנָת חַיִּים לְהַגּוֹף שֶׁל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת.

לְאוֹר הָא"ם ב"ה אֵין שׁוֹם דְּמִיּוֹן וְצוֹרָה כְּמוֹ שִׁישׁ בְּפִנְיֻמִּיּוֹת וְחִיצוֹנִיּוֹת הַסְּפִירוֹת

וְאִמֶר עוֹד אֵלֵיהוּ לְאוֹר אֵין סוֹף ב"ה וּבְךָ לִית דְּמִיּוֹן וְלִית דְּיֻקְנָא וּבִאוֹרְךָ קוֹדֵם הַתְּפִשְׁטוֹתְךָ בְּהַסְּפִירוֹת, אֵין שׁוֹם דְּמִיּוֹן וְשׁוֹם צוֹרָה מְכַל מָה דְּלָגָאוּ וְלִבְר מַכַּל מָה שִׁישׁ בְּפִנְיֻמִּיּוֹת הַסְּפִירוֹת וּבְחִיצוֹנִיּוֹת הַסְּפִירוֹת.

אוֹ אֲפֶשֶׁר שְׁפִירוֹשׁוּ, שְׁאֵין צֵאִין סוֹף ב"ה דְּמִיּוֹן לֹא מִן הַפְּעוּלוֹת שֶׁצְעוּלָם אֹר הַפִּנְיֻמִּי שֶׁצְסִפִּירוֹת, וְלֹא מִן הַפְּעוּלוֹת שֶׁנִּכְלָלִים שֶׁל הַסְּפִירוֹת. אוֹ אֲפֶשֶׁר הַכוּוּנָה, בֵּין צֵאִר אֵין סוֹף ב"ה הַמְתַּפְּשֵׁט בְּתוֹךְ הַסְּפִירוֹת, וּבֵין צֵאִר אֵין סוֹף ב"ה הַמְקִיף לְהַסְּפִירוֹת. (כֶּסֶף אֵלֵיהוּ)

וּבְרַאתָ שְׁמַיָא וְאַרְעָא וּבְרַאת הַשְּׁמַיִם וְהָאֲרֻז וְכָל צְבָאִם, וְאַפְיֻקַת

מְנַהוֹן שְׁמַשָּׁא וְסִיְהָרָא וְכוּכְבֵּיא וּמְזֻלִי וְהוֹצֵאת מִן הַשְּׁמַיִם הַשְּׁמֶשׁ וְהִירַח וְהַכּוּכְבִּים וְהַמְזוֹלוֹת, וּבְאַרְעָא אֵלָנִין וּדְשָׁאִין וּגְנָתָא דְעָדָן וְעֶשְׂבִין וְחִיּוֹן

לְאִשְׁתְּמוֹדֵעָא בְּהוּן עֲלֵאִין וְאִיךָ יִתְנַהְגּוּן בְּהוּן עֲלֵאִין וְתַתְּאִין. וְאִיךָ
אִשְׁתְּמוֹדֵעֵן מְעֵלָאִי וְתַתְּאִי וְלִית דִּידַע בְּךָ פְּלִל. וְכֵר מִנְּךָ לִית
יְחֻדָא בְּעֵלָאִי וְתַתְּאִי.

מתוק מדבש

בתכלית השלימות, ואם ח"ו להיפך גם העליונים מפסידים שנמנע מהם השפע, כי האדם כולל בכח נשמתו את כל העולמות אבי"ע, וכל העולמות תלויים בו ובמעשיו, (ה"ג הרמ"ק) וְאִיךָ יִשְׁתְּמוֹדֵעֵין עֲלֵאִי וְתַתְּאִי ואיך ידעו העליונים והתחתונים על ידי פרטי הנבראים את גדולת הקב"ה.

וְלִית דִּידַע בְּךָ פְּלִל אבל כך האין סוף ב"ה, אין מי שידע וישיג שום מהות ואיכות כלל, כי לית מחשבה תפיסא במהותו ועצמותו יתברך שמו, ואין מי שיוכל להשיג רוממותו כלל, אלא שנכיר ונדע שהוא אדון הכל וממנו נמשך הכל ברצון ואהבה ונדבה, וְכֵר מִנְּךָ לִית יְחֻדָא בְּעֵלָאִי וְתַתְּאִי וחוז' ממך אין יחוד בעליונים ובתחתונים, כי כל השמות והספירות אין יחודם אלא על ידי אור אין סוף ב"ה המהכרם, ואם ח"ו האין סוף ב"ה יסתלק מהם תתפרד החבילה, ואותיות השמות יתפרדו איש מעל אחיו.

שלא נוכל לזייר כלל צמחשנתנו, ואך ממה שאנו רואים בצדק הלוז, שהכל נעשה בדמות ולס העליון, מזה יכול מי שנתנו ה' דעת לתת לז' להצין דבר מתוך דבר. כי האין סוף ב"ה סודר הכל בתחתונים, והם קיימים ורמזים על ענינים נשגבים שנעלוינים, שבהם יצינו התחתונים את העלוינים, ובהם יצאו לדמות ולהמשיל בדברים העלוינים, כמ"ש (איוב יט טו) ומנשרי אמוה אלו"ה, ועל ידם האדם רואה ומכיר אלוהותו, כי כל מה שיש בעולם הזה הם ענפים, ויש להם שרשים גדולים בעולמות העלוינים, ומתענפים שם בזה העולם מצינים שרשם העליון.

כ"ה הנהגות העולמות תלויות

בהנהגת התחתונים

ואמר אליהו לאין סוף ב"ה, הנה בראת את כל אלו הדברים לְאִשְׁתְּמוֹדֵעָא בְּהוּן עֲלֵאִין כדי לדעת ולהבין על ידם את סודות של ספירות העליונות, וְאִיךָ יִתְנַהְגּוּן בְּהוּן עֲלֵאִין וְתַתְּאִין ואיך יתנהגו על ידי בני ישראל העולמות העליונים והתחתונים, כי כל הנהגות העולמות תלויות בתחתונים, כי אם בני ישראל מתנהגים ביושר ובצדק ומטיבים את מעשיהם, אז כל העולמות מקבלים שפע רב מאין סוף ב"ה, וכולם הם

וְאַנְתָּ אֲשַׁתְּמוּדַע אֲדוֹן עַל פְּלֵא. וְכָל־סְפִירֵן פֶּל־חַד אֵית לִיה שֵׁם יְדִיעַ. וּבַהוֹן אֲתַקְרִיאוּ מְלֶאכְכֵּיא. וְאַנְתָּ לִית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ דְּאַנְתָּ הוּא מְמֵלֵא פֶּל־שְׁמֵהֶן וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימוּ דְכְּלֵהוּ. וְכַד אַנְתָּ תַּסְתַּלַּק מִנְהוֹן. אֲשַׁתְּאָרוּ פְּלֵהוּ שְׁמֵהֶן פְּגוּפֵא בְּלֵא

מתוק מדבש

אפילו בשם הוי"ה, ולא בשם שום ספירה כגון להקרא בעל חסד וגבור, כי אינו בעל תוארים ובעל שינוי, ואין ליחס אליו הפעולות רק על ידי הספירות, דְּאַנְתָּ הוּא מְמֵלֵא כָּל שְׁמֵהֶן כי אתה ממלא את כל השמות, ור"ל שהאין סוף ב"ה ממלא באורו הגדול את כל הספירות שנקראות בשמות, כי הוא העצמות המתפשט בתוך הספירות וממלא ומחיה אותן והוא עיקרן, כדמיון הנשמה שהיא עיקר אל הגוף. וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימוּ דְכְּלֵהוּ ואתה הוא המשלים את כל הספירות, ור"ל שהאין סוף ב"ה על ידי שפעו התמידי משלים את כל הספירות בבחינת גדלות, כי הוא הנשמה המתפשטת בהם, ובא להורות שעיקר הפעולה תלויה בהאין סוף ב"ה, ואף על פי שהפעולות נפעלות על ידי הספירות. וְכַד אַנְתָּ תַּסְתַּלַּק מִנְהוֹן וכשאתה תסתלק מהם, הכונה על הסתלקות עצמות אור האין סוף ב"ה המתפשט בתוך הספירות, אֲשַׁתְּאָרוּ פְּלֵהוּ שְׁמֵהֶן פְּגוּפֵא בְּלֵא נְשַׁמְתָּא ישארו כל

לכל אחת מהספירות יש שם מהשמות הק' המגביל את מציאותה וְאַנְתָּ אֲשַׁתְּמוּדַע אֲדוֹן עַל פְּלֵא ואתה נודע וניכר על ידי הנבראים שאתה אדון על הכל, וְכָל סְפִירֵן פֶּל חַד אֵית לִיה שֵׁם יְדִיעַ וכל אחת מהספירות יש לה שם ידוע משמות הקדושים, והשם הזה הוא מגביל את הספירה במציאות רוחניותה, והשם והספירה עצמה הכל דבר אחד, וגם הספירה תקרא על שם פעולתה כמו חסד וגבורה, ואין זה דומה לזה, כמו שאין פעולותיהם שוות, וּבַהוֹן אֲתַקְרִיאוּ מְלֶאכְכֵּיא ובאלו השמות של הספירות נקראים המלאכים הממונים על פעולות הספירות, כי כפי שליחותם נקרא שמם, אם נשתלח לפעול חסד נקרא חסדיא"ל, ואם לפעול גבורה נקרא גבריא"ל וכדומה.

עצמות הא"ס ב"ה אינו מכונה בשום

שם מהשמות הק'

וְאַנְתָּ לִית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ אבל אתה אין לך שם ידוע, כי את האין סוף ב"ה אין שייך לכנותו בשום שם

נְשַׁמְתָּא. אַנְתָּ חֲפִים וְלֹא בְּחֻכְמָה יְדִיעָא. אַנְתָּ הוּא מְבִין וְלֹא מְבִינָה יְדִיעָא. לִית לָךְ אַתְר יְדִיעָא. אֲלֵא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא תְּקַפְךָ וְחִילְךָ לְבָנֵי נְשָׂא. וְלֹאֲחֻזָּא לֹון אִיף אַתְנַהִיג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחְמֵי דְאַנּוּן צְדָק וּמְשַׁפֵּט כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוֹן דְּבָנֵי נְשָׂא.

מתוק מדבש

הא"ס ב"ה אינו בעל מקום וגבול והתלבשות אורו בהספירות הוא להודיע כחו ע"י פעולותיו

לִית לָךְ אַתְר יְדִיעָא אין לך מקום קבוע וידוע, כי אין הספירות מקום שלך, כי לית אתר פנוי ממך, ור"ל לא מפני שמשרה שכינתו בספירות יחויב מזה שיהיה מקומו שם, כי אינו בעל מקום וגבול ח"ו, ואין הספירות מגבילות גדולתו, כי מה שנתלבש אורך בעשר ספירות אינו אלא לְאַשְׁתְּמוּדְעָא תּוֹקְפָךָ וְחִילְךָ לְבָנֵי נְשָׂא אלא להודיע תוקפך וכחך לבני אדם, ור"ל על ידי שנתלבש אורו יתברך בהספירות יודיע לנו כחו מצד פעולותיו, והיינו וְלֹאֲחֻזָּא לֹון אִיף אַתְנַהִיג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחְמֵי וְלֹאֲחֻזָּא לֹון אִיף אַתְנַהִיג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחְמֵי ולהראות לבני אדם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, ור"ל שהאין סוף ב"ה גילה אורו כדי להראות לבני אדם איך מתנהג העולם בדיני המלכות וברחמי הו"א, דְּאִינּוֹן צְדָק וּמְשַׁפֵּט שהם נקראים צדק ומשפט, כי המלכות נקראת צדק, וז"א נקרא משפט, כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוֹן

הספירות כלים ריקים בלי תועלת, כגוף בלא נשמה, ואינן יכולות לפעול פעולתן.

הנה ענין הסתלקות והתפשטות זו, אינו כפשוטו לומר שנסמלק האין סוף ב"ה ואינו נמשל צמקום זה, מאחר שהוא יתכן אינו נגדר מקום, אלא הפירוש הוא שנעשה האור צמחית העלם מהם, ואינו מתגלה כהכלים של הספירות, ומה שיש להם מציאות אפילו "נגופא" בהסתלקות האור, כי בהסתלקות הכוונה הסתלקות המוחין דגדלות ונשארו צמחין דקטנות, ועוד כי הכלים הנקראים גופא יש להם שרש בפני ענמו מאור אין סוף ב"ה.

אַנְתָּ חֲפִים וְלֹא בְּחֻכְמָה יְדִיעָא אתה הוא חכם ולא בחכמה ידועה, אַנְתָּ הוּא מְבִין וְלֹא מְבִינָה יְדִיעָא אתה הוא מבין ולא בבינה ידועה, ור"ל עם היות שהספירות נקראות חכמה ובינה, אין הכוונה שהאין סוף ב"ה חכם על ידי החכמה הזאת ומבין מתוך הבינה הזאת, אלא אדרבא הוא מקור החכמה והבינה, והחכמה והבינה הם כלים אל חכמתו ובינתו, והוא חיות החכמה והבינה, והם נשפעות ממנו.

דין איהו גבורה. משפט עמודא דאמצעייתא. צדק מלכותא קדישא מאזני צדק תרין סמכי קשוט. הין צדק אות ברית. כלא לאחזאה איך אתנהיג עלמא. אבל לאו דאית לך צדק

מתוק מדבש

שבעמוד האמצעי שהוא מדת הרחמים המכריע בין חסד וגבורה, צדק מלכותא קדישא צדק נקראת מלכות הקדושה שדנה על פי שורת הדין בלי ויתור, והיינו בעת שהיא בלי משפט ורחמים, מאזני צדק הם תרין סמכי קשוט שני סומכי התפארת הנקרא אמת, והם נצח והוד שנקראים מאזני צדק שעל ידם נשקלות ההשפעות הנמשכות למלכות הנקראת צדק, הין צדק היא אות ברית שהוא כלי היסוד הנקרא הין (על שם הכמוז (שמות ל כד) ושמן זית הין) שהיא מדת הלח שנמשך בו שפע השמן שהיא טפה הקדושה, מן החכמה אל היסוד, והוא משפיעו אל המלכות הנקראת צדק בסוד היחוד.

וממשיך ואמר כלא לאחזאה איך אתנהיג עלמא כל משפטי הספירות באים להראות לבני אדם איך מתנהג העולם על ידי זו"ן, אבל לאו דאית לך צדק דייעא דאיהו דין אבל אין לך צדק ידוע שהוא דין, ור"ל אין אלו המדות תואר מעצמות אין סוף

דבני נשא הכל מתנהג למעלה כפי מעשיהם של בני אדם, שאם הם גורמים יחוד זו"ן [תפארת ומלכות, בחינת קוב"ה ושכינתיה] על ידי מעשיהם הטובים, ומתחבר הצדק עם המשפט, אז נמתקים דיני הצדק ברחמי המשפט, והמלכות מסכמת שיתעוררו חסד ורחמים בעולם, ואם ח"ו גרמו פירוד בין זו"ן אז מתעוררים ח"ו דינים בעולם, וז"א מסכים לפעולת דיני המלכות, כי אמרו חז"ל (סוטה דף מ ע"ג) במדה שאדם מודד בה מודדין לו.

כאן נא לפרש איך הקב"ה משתמש בהספירות להנהיג עולמו, אם לחסד ואם לדין, והנה חסד מתגבר מאליו כי (מהליל פט ד) עולם חסד יגה, ומנהיג את העולם כולו במדת החסד, לכן מתחיל במדת הדין.

גבורה דו"א הוא שורש הדין והצמצום והתפארת דו"א הוא ההכרעה במדת הרחמים וזה שאמר דין, איהו גבורה כי שורש הדין הוא גבורה דו"א, והיא סוד הצמצום שמשם יוצא הדין לעולם, משפט עמודא דאמצעייתא משפט, הוא משפט ברחמים, והיינו התפארת

יְדִיעָא דְאִיהוּ דִּין. וְלָאוּ מְשַׁפֵּט יְדִיעָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי. וְלָאוּ
מִכָּל-אֲלֵינ מִדּוֹת פְּלִל:

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְּשׁוֹן מְלִין עַל יְדֵךְ. דְּהָא רְשׁוּתָא אֵית
לְךָ לְגַלְגָּא רְזִין טְמִירִין עַל יְדֵךְ מַה דְּלֵא אֲתִיְהִיב רְשׁוֹ
לְגַלְגָּא לְשׁוּם פֶּר נֶשׁ עַד כְּעֵן:

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר לְךָ יְהוָה הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה וְכוּ'.

מתוק מדבש

לשום אדם עד עתה, ור"ל אפילו
להתנאים שקודם רבי שמעון לא ניתנה
להם רשות לגלות סתרי תורה, כי רק
נשמת רבי שמעון היתה מסוגלת לזה.

להצין את מאמר הבא נקדים צע"ה הקדמה קצרה,
והוא כי נודע שהאבות הם סוד מו"מ, ומשה
הוא סוד הדעת, והאדוקים המקשרים עלמם בשכינה
ועוסקים תמיד להעלות את השכינה, הם נעשים
מרכזה אליה. ונודע (מכוונת תקיעת שופר), שסוד
השינה הוא העלאת הפנימיות בסוד מ"ן [הוא
ענין ההשפעות מלמטה] למעלה, והאדוקים אשר
צמיחתם קרויים חיים וכל מימתם הוא רק צמינת
שינה, הם מעלים מ"ן גם צמיחתם (כנודע משער
היאודיס), וכאן נתכוון רבי שמעון לעורר את
הנשמות של האבות ושל משה רבינו ושאר נשמות
האדוקים שיעלו מ"ן כדי לגרום יחוד וזו"ן לעורר
את המלכות ותייה הגאולה צ"ה. (זכרון מנחם)

וזה שאמר קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן לגלות סתרי
תורה, וקודם שהתחיל לגלות פִּתַּח
וְאָמַר, לְךָ יְהוָה הַגְּדִילָה וְהַגְּבוּרָה
"והתפארת והנצח וההודו כי כל בשמים

ב"ה, וְלָאוּ מְשַׁפֵּט יְדִיעָא דְאִיהוּ
רַחֲמֵי וגם אין לך משפט ידוע שהוא
רחמים, ור"ל אין בעצמות האין סוף
ב"ה מדת המשפט שהיא מדת הרחמים,
וְלָאוּ מִכָּל אֲלֵינ מִדּוֹת פְּלִל ואין
לכונת בו שום שם ומדה וספירה כלל,
כי כל אלה הספירות והמדות אינם
בעצמותו יתברך רק הם מדות וכלים
להנהיג בהם את התחוננים כפי מעשיהם.

רק נשמת רבי שמעון היתה מסוגלת

לגלות סתרי תורה

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְיִתְחַדְּשׁוֹן מְלִין
עַל יְדֵךְ וְיִתְחַדְּשׁוֹן דְּבִרֵי סוּדוֹת
עַל יְדֵךְ, וְאֵין לְךָ לְחוּשׁ שְׁמַא יִמְשַׁךְ
מִזֶּה אִיזָה עוֹנֵשׁ דְּהָא רְשׁוּתָא אֵית
לְךָ לְגַלְגָּא רְזִין טְמִירִין עַל יְדֵךְ
כִּי יֵשׁ לְךָ רְשׁוּת מִן הַשְּׁמַיִם לְגָלוֹת
סוּדוֹת נִסְתָּרִים עַל יְדֵךְ, מַה דְּלֵא
אֲתִיְהִיב רְשׁוֹ לְגַלְגָּא לְשׁוּם פֶּר
נֶשׁ עַד כְּעֵן מַה שְׁלֵא נִיתְנָה רְשׁוֹת

עֲלֵאִין שְׁמַעוּ אַנּוּן דְּמִיכִין דְּחֶבְרוֹן וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אַתְּעָרוּ
 מִשְׁנַתְכוֹן. הֶקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי. אֵלִין אַנּוּן צְדִיקָא דְאַנּוּן
 מִסְטָרָא דֵההוּא דְאַתְמַר בְּהָ אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר. וְלָאוּ אַנּוּן
 מְתִים. וּבְגִין דָּא אַתְמַר בְּהוֹן הֶקִּיצוּ וְרַנְּנוּ וְכוּ'. רַעֲיָא מְהִימְנָא
 אַנְתָּ וְאַבְהֶן הֶקִּיצוּ וְרַנְּנוּ לְאַתְעָרוּתָא דְשְׁכִינְתָּא דְאִיהִי יִשְׁנָה

מתוק מדבש

הם אינם מתים רק ישנים וצריך רק לעוררם
 ולהקיצם.

רק ע"י גילוי סודות התורה יעבדו
 את השי"ת בגדלות המוחין
 ואמר עוד רבי שמעון למשה רבינו
 הֶקִּיצוּ הֵינּוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא
 אַתְּעָר אַנְתָּ וְאַבְהֶן לְאַתְעָרוּתָא
 דְשְׁכִינְתָּא רועה הנאמן תתעורר אתה
 והאבות לעורר ולהקיץ את השכינה,
 דְאִיהִי יִשְׁנָה בְּגִלּוּתָא שֶׁהִיא יִשְׁנָה
 בגלות, דְעַד כְּעַן צְדִיקָא כְּלָהוּ
 דְמִיכִין וְשִׁינְתָּא בְּחֻזְרֵיהוֹן לפי שעד
 עתה כל הצדיקים שהם חיים בעולם
 הזה ישנים והשינה בבקבי עיניהם, כי
 כל מה שעובדים להקב"ה הוא בלי
 מוחין גדולות, וטעם הדבר לפי שעדיין
 לא נתגלו סתרי התורה ברבים, לכן אינם
 יכולים לעורר את השכינה בעבודתם,
 אבל עתה על ידי גילוי סתרי תורה
 ברבים, יהיו עובדים את השם בגדלות
 המוחין, לכן תתעוררו לסייע להצדיקים

ובארץ, לך ה' הממלכה, שהם סוד
 פרצופי זו"ן כדי ליחדם ולקשרם, כי
 בגלות הם בלא יחוד, ואמר עֲלֵאִין שְׁמַעוּ
 היינו נשמות העליונות שמעו, אֵינּוּן
 דְּמִיכִין דְּחֶבְרוֹן וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אלו
 הם האבות הקדושים שהם ישני חברון,
 ומשה רבינו שהוא רועה הנאמן, אַתְּעָרוּ
 מִשְׁנַתְכוֹן התעוררו משינתכם ותסייעו
 ליחוד זו"ן, והוסיף ואמר הֶקִּיצוּ וְרַנְּנוּ
 שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי, אֵלִין אַיְנוּן צְדִיקָא אלו
 הם הצדיקים הנקראים שוכני עפר, כי
 משכנם תמיד עם השכינה הנקראת עפר,
 דְאֵינּוּן מִסְטָרָא דֵההוּא דְאַתְמַר בְּהָ
 שהם מושרשים מצד השכינה שנאמר בה
 בזמן הגלות אֲנִי יִשְׁנָה השכינה הנקראת
 "אני" ישנה בגלות כי נסתלקו ממנה
 המוחין דחב"ד, וְלִבִּי עָר "לבי" הם
 נשמות הצדיקים שהם חיים, וְלָאוּ אֵינּוּן
 מְתִים והם אינם מתים, כמו שאמרו חז"ל
 (מס' נזכות דף יח ע"ב) שהצדיקים גם
 במיתתם קרויים חיים, וּבְגִין דָּא אַתְמַר
 בְּהוֹן ולכן נאמר בהם הֶקִּיצוּ וְרַנְּנוּ כי

בְּגִלוּתָא. דְּעַד פְּעֵן צְדִיקָא פְּלִהוּ דְּמִיכִין וְשִׁנְתָא בְּחוּרֵיהוֹן. מִיָּד יְהִיבַת שְׂכִינְתָא תְּלַת קָלִין לְגַבֵּי רַעִיא מְהִימְנָא וַיִּמָּא לִיה קוּם רַעִיא מְהִימְנָא דְּהָא עֲלָף אֲתָמֵר קוּל דְּוִדִי דוּפֵק לְגַבְּאֵי בְּאַרְבַּע אֲתוֹן דִּילִיה. וַיִּמָּא בְּהוֹן פְּתַחֵי לִי אַחוּתִי רַעִיתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי. דְּהָא תַם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתְךָ.

מתוק מדבש

ומלכות דז"א, פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי הם ארבעה כנויים של השכינה, והם כנגד ארבע אותיות של השם אדנ"י, שהם סוד חכמה ובינה תפארת ומלכות שבה, ואז יתייחדו זו"ן בסוד יחוד של הוי"ה ואדנ"י כזה יאהדונה"י, ואמר עוד דְּהָא שהרי כשזו"ן יהיו תמיד במדרגה גבוהה כזו, בבחינת פנים בפנים שוים בקומתם, בסוד הכתוב (שמות כו כז) יחדיו יהיו "תמים", והיינו לעתיד לבא, אז יתקיים מש"כ "תם" עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתְךָ ולכן מכנה את השכינה בלשון "תמתי".

להצין את מאמר הנא נקדים צ"ע ד' מש"כ האר"ז"ל (צ"ע ש"מ דרוש ו), ח"ל בקיצור, ודע כי גוף האר"ז"ל נקרא תפארת הכלול מששה קטוים והוא סוד יעקב, וגוף הפנימי של ז"א נקרא דעת, דהיינו תפארת מנגלו שהוא גם כן כלול מששה קטוים, והוא סוד משה וישראל, ולכן אין הדעת בכלל עשר ספריות כי הוא התפארת, אלא שהוא הפנימי, ושגור כלל זה צינך הטיב וכנסת ישראל הוא גוף הפנימי דנקבא דז"א, ומלכות

שבעולם הזה לעורר את השכינה על ידי שימשכיו לה מוחין דחב"ד ולהקימה מעפרה, כדי שתהיה הגאולה שלימה.

והמשיך רבי שמעון ואמר כי מִיָּד אחר התעוררות השכינה על ידי משה

והאבות, יְהִיבַת שְׂכִינְתָא תְּלַת קָלִין תתן השכינה שלשה קולות, שהם סוד עליית מ"ן שלה הכלול מג' קוים חסד דין ורחמים שלה, לְגַבֵּי רַעִיא מְהִימְנָא אל נשמת משה רבינו שהוא סוד הדעת של ז"א, וַיִּמָּא לִיה ותאמר לו השכינה, קוּם רַעִיא מְהִימְנָא דהיינו שיתעורר אור הדעת וימשיך למטה להג' קוים שלי כדי לעורר את יחוד זו"ן, דְּהָא עֲלָף אֲתָמֵר שהרי עליך נאמר קול דוֹדִי שהוא משה שמושרש בדעת דז"א דוּפֵק לְגַבְּאֵי דופק אלי כדי לעורר את היחוד, בְּאַרְבַּע אֲתוֹן דִּילִיה בארבע אותיות שם הוי"ה שבו, וַיִּמָּא בְּהוֹן ויאמר בכח הד' אותיות השם הוי"ה, שהם כנגד חכמה ובינה תפארת

שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל. מַאי נִמְלָא טַל אֶלָּא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲנִתְּ חִשְׁבֵת דְּמִיּוּמָא דְּאַתְחַרְבַּ בִּי מִקְדָּשָׁא דְּעֵאלְנָא בְּבִיתָא דִּילִי וְעֵאלְנָא בִּישׁוּבָא לָאו הֲכִי דְלָא עֵאלְנָא פְּלִי-זְמַנָּא דְּאַנְתְּ בְּגִלוּתָא. הֲרִי לָךְ סִימְנָא שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל ה"א שְׂכִינְתָּא בְּגִלוּתָא. שְׁלִימוּ דִּילָךְ וְחַיִּים דִּילָךְ אִיהוּ טַל. וְדָא אִיהוּ אוֹת יו"ד אוֹת ה"א וְאוֹת וָא"ו. וְאוֹת ה"א אִיהִי שְׂכִינְתָּא דְלָא מְחַשְׁבֵן ט"ל,

מתוק מדבש

הזמן שאת בגלות, כי ז"א גם כן הולך בגלות עם השכינה לשמרה מאחזית החיצונים, ולסייע לה בבירור הניצוצין קדישין, הרי לך סימנא הרי לך סימן שלא נכנסתי בשום בית מיום גלותך, שְׂרָאשִׁי שהם המוחין דחב"ד דז"א שהם סוד יה"ו, נִמְלָא טַל נתמלאו ונגדלו להיות מספר ט"ל (פי יו"ד ה"א וז"ו מספר ט"ל), ה"א שְׂכִינְתָּא בְּגִלוּתָא ה' האחרונה דשם הוי"ה שהיא השכינה שהיתה צריכה להיות מחוברת עם אותיות יה"ו בסוד היחוד עם ז"א, היא עדיין בגלות, ומפרש כי שְׁלִימוּ דִּילָךְ השלימות שלה שמשלים אותה בכל צרכיה, וְחַיִּים דִּילָךְ והחיים והפנימיות שלה, אִיהוּ ט"ל הוא המוחין דז"א שהם סוד ט"ל, וְדָא אִיהוּ זוהו השם יו"ד ה"א וָא"ו שהם סוד חב"ד דז"א, וְה"א אִיהִי שְׂכִינְתָּא דְלָא מְחַשְׁבֵן ט"ל וה"א אחרונה של

היא גוף המלון, יחוד שני הגופים הפנימיים דז"ו נקרא יחוד של נשיקין רוחא צדוקא, וזה היחוד הוא שם מ"ה שקיף דלילנא, ונערך יחוד המלון יקרא הפנימי נשיקין, כי שם מ"ה הוא סוד הרוח והסן זה.

הו"א הולך עם השכינה בגלות לשמרה מהחיצונים ולסייע בבירור הניצוצות

ומפרש עוד המשך הפסוק שְׂרָאשִׁי נִמְלָא ושואל מַאי נִמְלָא טַל מה סוד הרבר, ומשיב אֶלָּא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שהוא ז"א להשכינה, אֲנִתְּ חִשְׁבֵת דְּמִיּוּמָא דְּאַתְחַרְבַּ בִּי מִקְדָּשָׁא וכי את חושבת שמיום שנחרב בית המקדש, ששם היה ביתך, דְּעֵאלְנָא בְּבִיתָא דִּילִי שנכנסתי בבית המקדש של מעלה, וְעֵאלְנָא בִּישׁוּבָא ונכנסתי בישוב דהיינו בירושלים של מעלה, לָאו הֲכִי אינו כן, דְּלָא עֵאלְנָא פְּלִי זְמַנָּא דְּאַנְתְּ בְּגִלוּתָא שלא נכנסתי לשם כל

אָלָא אֹת יו"ד אֹת ה"א וְאֹת וָאוֹ דְסֻלְיָקוֹ אַתְּוֹן לְחֻשְׁבֵּן ט"ל. דְּאִיהִי מְלִיא לְשִׁכְיִנְתָּא מְנַבְיַעוּ דְכָל־מְקוֹרֵין עַלְאִין. מִידָּ קָם רַעִיא מְהִימְנָא וְאַבְהֵן קְדִישִׁין עֲמִיה. עַד פְּאֵן רְזָא דִּיחֻדָּא. פְּרוּדָּ יְהוּה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

מתוק מדבש

תשלום הוי"ה דמ"ה [שם הוי"ה במילוי כזה: יו"ד ה"א ו"א ה"א] היא השכינה, שאינה נכנסת בחשבון ט"ל, אָלָא יו"ד ה"א ו"א, דְסֻלְיָקוֹ אַתְּוֹן לְחֻשְׁבֵּן ט"ל שעולות האותיות כמספר ט"ל, דְּאִיהִי מְלִיא לְשִׁכְיִנְתָּא שהוא המוחין דז"א שממלא את השכינה בט"ל שלו בשעת יחוד של הפנימיות, מְנַבְיַעוּ דְכָל־מְקוֹרֵין עַלְאִין ממבוע של כל מקורות העליונים, שהוא מוחא סתימאה דא"א [דאריך אנפין בחינת הכתר] שהוא מקור העליון והראשון שמשם נמשך שפע הט"ל לרישא דז"א, ומשם לרישא דנוקבא, ועד עתה לא היה יחוד דפנימיות, וזהו הסימן שהשפע של מוחא סתימאה הנקרא ראשי, נמלא ט"ל, בלא שלימות

של ה"א האחרונה שהיא פנימיות המלכות, כי עדיין לא נתייחדו זו"ן אפילו בפנימיותם, לכן אני מבקש "פתחי לי" למה אעמוד בחוץ בגלות בלא יחוד.

הרע"מ והאבות הק' עוררו את השכינה ונעשה יחוד הוי"ה ואדנ"י מִידָּ אחרי דברי רבי שמעון, קָם רַעִיא מְהִימְנָא וְאַבְהֵן קְדִישִׁין עֲמִיה קָם רַעִיא מְהִימְנָא והאבות הקדושים עמו כדי לעורר את השכינה להעלות מ"ן לצורך היחוד, ונתעוררה השכינה לגבי רעיא מהימנא שהוא סוד ז"א, ונעשה היחוד של הוי"ה ואדנ"י בשלימות, ומסיים ואמר עַד פְּאֵן רְזָא דִּיחֻדָּא.

רשב"י ביטל את כח החיצונים, והגזירה בוטלה
 מי מושל בקדשא בריף הוא, כפיכול צדיק, דקדשא בריף הוא
 גזיר, ואיהו מבטל.

כגון רבי שמעון בר יוחאי, דיומא חד הנה יתיב אבבא דתרעא
 (נ"א דמערתא) דלוד, זקף עינוי חזא שמשא דנהיר, ואסתים
 נהורא תלת זמנין, אדהכי אתחשף נהורא, ואתחזי ביה בשמשא
 אופקא וירוקא.

אמר ליה לרבי אלעזר בריה, תא אבתראי ברי, ונחמי, דהא
 ודאי גזרה אתגזר לעילא, וקדשא בריף הוא בעי לאודעא
 לי, דודאי תלתין יומין תליא ההוא מלתא דאתגזר לעילא, ולא

מתוק מדבש

מי מושל בקדשא בריף הוא, כפיכול צדיק, דהיינו דקדשא
 בריף הוא גזיר ואיהו מבטל הקב"ה
 גזור גזרה למעלה והצדיק מבטלה למטה.

רשב"י - צדיק יסוד העולם, והשי"ת
 מודיעו הגזירות העתידות

אמר ליה רבי שמעון לרבי אלעזר
 בריה, תא אבתראי ברי ונחמי

בא בני אחרי ונראה סיבת החשכת אור
 השמש, דהא ודאי גזרה אתגזר
 לעילא כי ודאי נגזרה איזו גזרה
 למעלה, וקדשא בריף הוא בעי
 לאודעא לי והקב"ה רוצה להודיע
 לי, דודאי תלתין יומין תליא ההוא
 מלתא דאתגזר לעילא כי בודאי

כגון רבי שמעון בר יוחאי שהיה
 בדורו הצדיק יסוד עולם, דיומא
 חד הנה יתיב אבבא דתרעא דלוד
 כי יום אחד היה יושב בפתח שער של
 העיר לוד, זקף עינוי חזא שמשא
 דנהיר, ואסתים נהורא תלת זמנין
 הגביה את עינוי וראה שהשמש שהיה
 מאיר, ונסתם אורו שלש פעמים, להראות
 על גזרה שנגזרה ונתלתה שלשים יום

עבד קדשא בריך הוא עד דאודיעיה לצדיקיא, הדא הוא דכתיב
(עמוס ג י) כי לא יעשה אדניי אלהי"ם דבר פי אם גלה סודו
אל עבדיו הנביאים.

עד דהוּוּ אַזְלִי, עאלו בַּהּהוּא פְּרָם, חָמוּ חַד חוּיָא דְהוּוּ אַתִּי
ופומיה פתיחא, (נ"א והוּוּ לחיש בלישניה) ומלְהטָא בְּאַרְעָא
בְּעַפְרָא, אַשְׁתַּנִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקַטְפֵר יְדוּי בְּרִישִׁיה דְחוּיָא, שְׂכִיף
חוּיָא, מְאִיף פּוּמִיָּה, וְחַמָּא לִישְׁנִיָּה מְרַחֵישׁ.

אָמַר לִיה, חוּיָא חוּיָא, זִיל וְאִימָא לְהַהוּא חוּיָא עֲלָאָה, דְהָא
רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַ יוּחָאֵי בְּעֲלָמָא שְׂכִיחַ, עֵיילִיָּה לְרִישִׁיָּה

מתוק מדבש

אַשְׁתַּנִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן נִיעַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
את בגדיו, וְקַטְפֵר יְדוּי בְּרִישִׁיָּה
דְחוּיָא והכה בידיו בראשו של הנחש,
שְׂכִיף חוּיָא נשקט הנחש, מְאִיף
פּוּמִיָּה והשפיל פיו למטה, וְחַמָּא
לִישְׁנִיָּה מְרַחֵישׁ וראה את לשונו
כאילו מדבר בלחש.

גזר על הנחש העליון להפסיק
מִסְקַטְרָג

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן הַנְּחַשׁ, חוּיָא
חוּיָא נחש נחש שאתה שליח
מנחש העליון, זִיל וְאִימָא לְהַהוּא
חוּיָא עֲלָאָה לך ואמור לנחש העליון,
שהוא הנחש הקדמוני שהוא הס"מ,
דְהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַ יוּחָאֵי בְּעֲלָמָא
שְׂכִיחַ כי רבי שמעון נמצא בעולם
שהוא יכול לבטל את הגזרות, עֵיילִיָּה

שליש יום תלוי למעלה הדבר הנגזר,
וְלֹא עָבִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד
דְאודיעיה לצדיקיא ואין הקב"ה
מקיים את הגזרה למטה עד שמודיע
אותו לצדיקים, הָדָא הוּא דְכָתִיב זֶהוּ
שְׁכֹתוֹב כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי אֱלֹהֵי"ם
דְבַר, כִּי אִם גָּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו
הַנְּבִיאִים ורמוז לשלשים יום במלת
"כי" שגימטריא שלשים.

עַד דְהוּוּ אַזְלִי עֲאֻלוּ בַּהּהוּא פְּרָם
בעוד שהיו הולכים נכנסו בכרם
אחד, חָמוּ חַד חוּיָא דְהוּוּ אַתִּי
ופומיה פתיחא ראו נחש אחד שהיה
בא ופיו היה פתוח, שהיה שליח מהס"מ
שהוא הנחש העליון, ומלְהטָא בְּאַרְעָא
בְּעַפְרָא והיה מלהט אש בארץ בתוך
העפר, המורה שרוצה לפעול דין בעולם,

לְחַד נֹקְבָא דְעַפְרָא, אָמַר, גּוֹזֵר אָנָּא, כְּשֵׁם דְתַתְּאָה אֲתַחְזֹר
לְנוֹקְבָא דְעַפְרָא, בְּן עֲלָאָה יִתְחַזֵּר לְנוֹקְבָא דְתַתְּאָה רַבָּא.

רְחִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּצִלוֹתָא, עַד דְהוּוּ מְצַלִּי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא,
פּוֹתְקָרָא דְקִיטְפָא עוֹלוּ לְאַתְרֵיכוֹ, קְטִפִּירָא דְבוּרֵינִי לָא
שְׂרָאן בְּעֲלָמָא, דְהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּן יוֹחָאי בְּטִיל לֹוֹן.

זְכָאָה אַנְתָּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְמֵאֲרַךְ בְּעֵי בִיקְרָךְ עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא,
בְּמִשְׁה פְּתִיב (שמות לג יא) וַיַּחַל מֹשֶׁה וַגּוֹ', דְמִשְׁמַע דְאַחִיד לִיה

מתוק מדבש

דְבוּרֵינִי לָא שְׂרָאן בְּעֲלָמָא הַקְשֵׁר
שֶׁל הַבְּרִיּוֹנִים שֶׁהֵם בְּעֵי דִינִים אִינִם
יְכוּלִים עוֹד לְשִׁרֹת בְּעוֹלָם, דְהָא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בְּן יוֹחָאי בְּטִיל לֹוֹן כִּי רַבִּי
שְׁמַעוֹן בִּטַּל אֶת כַּחַם שֶׁלֹא יִשְׁלֹטוּ
עוֹד.

וְאִמַּר עוֹד קוֹל הַכְּרוּ זְכָאָה אַנְתָּ רַבִּי
שְׁמַעוֹן דְמֵאֲרַךְ בְּעֵי בִיקְרָךְ
עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא אֲשֶׁרִיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן
שֶׁהִקְבִּי"ה רּוֹצֵה בְּכַבּוּדְךָ יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי
הָעוֹלָם, כִּי בְּמִשְׁה פְּתִיב וַיַּחַל מֹשֶׁה
אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֵי"ו, וְאִמַּר חוֹזֵ"ל (ע"י
גַּמְ"ר פּמ"ג ד) דְמִשְׁמַע דְאַחִיד לִיה
פְּרָגוּדָא שְׁמַשְׁמַע שֶׁאֲחַז אֶת הַפְּרָגוּד
שֶׁל מַעֲלָה בְּלִמּוּד זְכוּת אֲמִתִּית עַל
יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁבִּטַּל אֶת הַגְּזֵרָה, וְדִרִישׁ
וַיַּחַל לְשׁוֹן מִתּוֹק (עֵינן מִנְמוֹת דף פ"ו ע"א
וְנִשְׂי" ד"ה גַּמְ"ר), כְּלוּמַר שֶׁהִמְתִּיק אֶת
מִרְיֹוֹת הַגְּזֵרָה לְמִתּוֹק, וְאַנְתָּ רַבִּי

לְרִישִׁיָּה לְחַד נֹקְבָא דְעַפְרָא הַכְּנִיס
הַנְּחַשׁ אֶת רֵאשׁוֹ לְנֹקֵב אֶחָד שֶׁהִיָּה בְּעַפְרָא
וְנִכְנַס שָׁם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, גּוֹזֵר
אָנָּא כְּשֵׁם דְתַתְּאָה אֲתַחְזֹר לְנוֹקְבָא
דְעַפְרָא אֲנִי גּוֹזֵר כְּשֵׁם שֶׁנְּחַשׁ הִתְחַתֵּן
חֲזוּר לְחֹרֵר שְׁלוֹ שְׁבַעפַּר, בְּן עֲלָאָה
יִתְחַזֵּר לְנוֹקְבָא דְתַתְּאָה רַבָּא כְּמוֹ
כֵּן הַנְּחַשׁ הָעֵלִיּוֹן הַסֵּ"מ יִחְזוּר לְנֹקֵב
שֶׁל תְּהוּם רַבָּה שֶׁשֵׁם הוּא מְקוּמוֹ, וְלֹא
יִקְטֹרַג עוֹד בְּעוֹלָם.

רְחִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּצִלוֹתָא הַתְּפַלֵּל
רַבִּי שְׁמַעוֹן תְּפִלָּה בְּלַחֲשׁ, עִם
רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, עַד דְהוּוּ מְצַלִּי עַד
שֶׁהָיוּ מִתְּפַלְּלִים, שְׁמַעוּ חַד קָלָא
שְׁמַעוּ קוֹל כְּרוּז מִלְּמַעְלָה, שֶׁאִמַּר
פּוֹתְקָרָא דְקִיטְפָא קְבוּצַת הַחִיצוֹנִים
הַמְּמוֹנִים עַל הַכְּרִיתָה וְהַיִּזְק, עוֹלוּ
לְאַתְרֵיכוֹ תִּכְנְסוּ לְמִקּוּמְכֶם, כִּי אֵין
לְכֶם עוֹד שְׁלִיטָה בְּעוֹלָם, קְטִפִּירָא

פְּרָגוּדָא, וְאַנְתָּ רַבִּי שְׁמַעוֹן גּוֹזֵר, וְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְקַיִים, הוּא גּוֹזֵר, וְאַנְתָּ מְבַטֵּל.

אֲדַהְכִּי חֲמָא דְנִהִיר שְׁמִשָּׂא, וְאַתְעֵבֵר הֵהוּא אוֹפְמָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי הָא עֲלָמָא אֲתַבְסָם.

עֲאֵל לְבִיתִיהּ וְדַרְשׁ, (סהלס יא 1) פִּי צְדִיק יְהו"ה צְדָקוֹת אָהֵב יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ פְּנִימוֹ, מֵאֵי טַעְמָא פִּי צְדִיק יְהו"ה צְדָקוֹת אָהֵב, מִשּׁוֹם דִּישְׁר יִחְזוּ פְּנִימוֹ, מֵאֵי פְּנִימוֹ, פְּנִיִם עֲלָאִין, דְּבִנְי עֲלָמָא בְּעֵינֵין לְמַבְעֵי רַחְמֵי מַנְיָה, עַל כֹּל מַה דְּאַצְטְרִיכֵן.

מתוק מדבש

וְדַרְשׁ עַל מִשְׁכּ כִּי צְדִיק יְהו"ה צְדָקוֹת אָהֵב יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ פְּנִימוֹ, וְשֵׁאל מֵאֵי טַעְמָא פִּי צְדִיק יְהו"ה צְדָקוֹת אָהֵב פִּי לְמַה הִקְב"ה אוֹהֵב אֶת אִישׁ עוֹשֵׂה צְדָקוֹת, וְהַכְּתוּב בְּעִצְמוֹ מְשִׁיב מִשּׁוֹם דִּישְׁר יִחְזוּ פְּנִימוֹ לְפִי שֶׁהַצְּדִיקִים הַנִּקְרָאִים יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ אֶת פְּנִימוֹ שֶׁל בְּנֵי דוֹרָם, כְּלוּמַר שֶׁיִּתְבּוֹנְנוּ בְּמִצְבָּם כְּדֵי לְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, לְכֵן אוֹהֵבם מִפְּנֵי שֶׁמְבַקְשִׁים רַחֲמִים עַל דוֹרָם, וְשׁוֹאֵל מֵאֵי פְּנִימוֹ עַל אִיזוֹ פְּנִיִם הַכּוֹנֵה, וּמְשִׁיב (ה"ג) פְּנִיִם דְּבִנְי עֲלָמָא פְּנִיִם שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם, בְּעֵינֵין לְמַבְעֵי רַחְמֵי מַנְיָה עַל כֹּל מַה דְּאַצְטְרִיכֵן שֶׁהַצְּדִיקִים צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מֵה' עַל כֹּל צְרִיכֵי בְּנֵי אָדָם. (מק"מ וּמַפְרָשִׁים וּיְקָרָא דָף טו ע"א, וּבְבִיאֻרֵינוּ כִּדְךָ 'עמ' קסד-קסז)

שְׁמַעוֹן גּוֹזֵר וְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְקַיִים וְאֵתָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן גּוֹזֵר וְהַקְב"ה מְקַיִים אֶת גּוֹזְרֵךְ, הוּא גּוֹזֵר וְאַנְתָּ מְבַטֵּל וְמַה שֶׁהוּא גּוֹזֵר אֶתָּה מְבַטֵּל. אֲדַהְכִּי חֲמָא דְנִהִיר שְׁמִשָּׂא וְאַתְעֵבֵר הֵהוּא אוֹפְמָא בֵּין כֵּךְ רָאֵה רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ וְעֵבֵר מִמֶּנּוּ הַשְּׁחָרוֹת הֵימָּה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְדַאי הָא עֲלָמָא אֲתַבְסָם וְדַאי כִּי הָעוֹלָם נִתְבַּסֵּם וְנִמְתַּק, כְּלוּמַר שֶׁנִּתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה. (רמ"ק וּמַק"מ וְהַגְּהוֹט ד"ל וְיִטְוֵי אֲרוּזִים)

פִּירוּשׁ הַפְּסוּק הַמּוּבָא לְהַלֵּן, כִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אָהֵב הִקְב"ה אוֹהֵב אִישׁ צְדָקוֹת, יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ פְּנִימוֹ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל יִחְזוּ פְּנִימוֹ כְּמוֹ פְּנִי. (ד"ק)

עֲאֵל לְבִיתִיהּ נִכְנַס רַבִּי שְׁמַעוֹן לְבִיתוֹ,

פתיחה קצרה לבאר עיקרי ושרשי עניני הקבלה

כאן אנו רוצים להביא כמה ענינים פשוטים מיסודות הקבלה ושמות הספירות והפרצופים הנזכרים בזהר הקדוש, לפי המובא בכתבי האריז"ל ובספר מסילות חכמה מהרה"ק רבי מאיר פאפירש ז"ל, שהביא שם קיצור הקדמות הראוים למתחילים להבין את סדר השתלשלות העולמות, כדי שכל מי שרוצה ללמוד ולעיין קצת בזהר הקדוש לא ימנע את עצמו בגלל חסרון ידיעות פשוטות אלו.

צמצום אור האיין סוף

א. כשעלה ברצונו הפשוט יתברך לברוא העולם כדי להשפיע מטובו לברואיו, ראה שבלתי אפשרי יהיה להתחוננים להשיג עצם אורו הגדול העליון שהוא אור פשוט הנקרא אור אין סוף, לכך האציל תחילה עשר אורות הנקראים ספירות שהם כלים ולבושים להלביש בהם אורו יתברך כדי שיהיה אפשרות להתחוננים לסבול אורו ולהינות ממנו, ותקח לך משל מאור השמש שאי אפשר להסתכל בו ולהינות ממנו בלי מסך מבדיל, קל וחומר באלף אלפי הבדלות באור העליון יתברך שאי אפשר להשיג את מהותו ועצמותו, וזולת על ידי לבושים שהם העשר ספירות.

סדר עשר הספירות

ב. ואלו הם העשר ספירות: כתר, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, ומלכות, והם מתחלקים לחמשה פרצופים הנקראים בלשון הקבלה א. אריך אנפין שהוא הכתר (ונזכר בר"ת א"א), ב. אבא שהוא חכמה, ג. אימא שהיא בינה (ונזכרים יחד בר"ת א"א), ד. זעיר אנפין (ונזכר בר"ת ז"א), שהוא התפארת (הנזכר בר"ת ת"ת), הכלול משש ספירות חג"ת נה"י, שהם נקראים ששה קצוות (ונזכרים בר"ת ו"ק), ה. נוקבא דז"א שהיא המלכות, (ופשנוכרים יחד ז"א ונוקביה נרמזים בר"ת ז"ו).

סוד ד' אותיות שם הוי"ה

ג. והנה בשם העצם של הקב"ה שהוא שם י' ה' ו' ה', באלו הד' אותיות נרמזות כל העשר ספירות באופן זה: בקוצו העליון של אות י' של שם הוי"ה נרמז הכתר שהוא אריך אנפין, ובאות י' דשם הוי"ה נרמזת החכמה הנקראת אבא, ובאות ה' ראשונה דשם הוי"ה נרמזת הבינה הנקראת אימא, ובאות ו' נרמזות שש ספירות שהם חסד וגבורה (ונזכרים בר"ת חו"ג), תפארת, נצח הוד (הנזכרים בר"ת ט"ה), יסוד, שהם ששה קצוות, ונקראים יחד פרצוף זעיר אנפין, ובאות ה' אחרונה דשם הוי"ה נרמזת המלכות שהיא השכינה הנקראת נוקביה דז"א.

כמ פתיחה קצרה לכאר עיקרי ושרשי עניני הקבלה

סדר ד' מילויים של השם הוי"ה

ד. דע כי כל אות ואות של השם הוי"ה יוצאת ממנה הוי"ה אחת שלימה, וההפרש שבהם הוא בבחינות המלווים שבהם, וזה ענינם: הנה אות ה' היא החכמה יש בה הוי"ה במלוי יודי"ן כזה: יו"ד ה"י וי"ו ה"י שבגימטריא ע"ב, ואות ה' ראשונה שהיא הבינה יש בה הוי"ה במלוי כזה: יו"ד ה"י וא"ו ה"י שבגימטריא ס"ג, ואות ו' שהיא הת"ת יש בה הוי"ה במלוי אלפי"ן כזה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א שבגימטריא מ"ה, ואות ה' אחרונה שהיא המלכות יש בה הוי"ה במלוי הדי"ן כזה: יו"ד ה"ה וו"ה ה"ה שבגימטריא ב"ן, (וכל ארבע מילויין אלו נזכרים יחד בציון ר"ת עסמ"ב).

עשר הספירות נחלקות לג' הנהגות חסד דין רחמים

ה. ואף על פי שכל אור ואור (פירוש כל ספירה וספירה) יש לו מדה וגוון בפני עצמו להנהיג על ידו את העולם, ואין זה דומה לזה, אף על פי כן חלק הקב"ה אותם לג' קוין, והם קו ימין שהוא קו החסד שבו נכללות ג' ספירות חכמה חסד נצח (ונזכרים בר"ת הח"ן) שעל ידם מנהיג הקב"ה את עולמו במדת החסד לראויים לכך. קו שמאל שהוא קו הגבורה שבו נכללות ג' ספירות בינה גבורה והוד (ונזכרים בר"ת גנ"ה) שעל ידם מנהיג הקב"ה את עולמו במדת הדין לראויים לכך. וקו אמצעי המכריע בין קו החסד והגבורה שהוא קו הרחמים, שבו נכללות ג' ספירות כתר (ודעת שהיא החיצונית של הכתר) תפארת יסוד (הנזכרים בר"ת דת"י), שעל ידם מנהיג הקב"ה את עולמו במדת הרחמים, והוא כשהאדם מצד עצמו אינו ראוי כל כך לחסד, אז הקב"ה מרחם עליו במדת הרחמים.

סדר ג' מוחין וז' מידות

ו. ועתה תדע ששלוש ספירות הראשונות שהם כתר חכמה ובינה (הנזכרים בר"ת פח"ם), הם נקראים מוחין שעליהם נאמר "הנסתרות לה' אלקינו", שאין לנו בהם שום השגה, והשבע תחתונות (הנקראים בר"ת הג"ת נה"ם) נקראות מדות, שעליהם נאמר "והנגלות לנו ולבנינו", כלומר שעל ידם יכולים להשיג את הנהגת הבורא ב"ה, לכן העשר ספירות הם קומה שלימה בדמות אדם, והיינו כי כתר חכמה ובינה הם סוד הראש עם המוחין, והשבע תחתונות הם כנגד שאר אבריו של האדם, כמבואר במאמר פתח אליהו (הנזכר בתקוני זהר בהקדמה שניה דף יז ע"א) וזה לשונו: **חסד דרועא ימינא** חסד מכונה זרוע ימין כי על ידו מתעורר טוב וחסד בעולם, **גבורה דרועא שמאלא** הגבורה מכונה זרוע שמאל כי על ידה מתעורר דין וגבורה בעולם, **תפארת גופא** ת"ת הוא בקו אמצעי ומכריע בין חסד וגבורה, **נצה והוד תרין שוקין** נצה והוד מכונים שתי שוקים, ולפי שהם ענפי החסד

פתיחה קצרה לכאר עיקרי ושרשי עניני הקבלה

והגבורה לכן נצח נוטה לחסד והוד נוטה לגבורה, יסוד סיומא הופא אות ברית קודש היסוד מכונה על שם הברית קודש והוא סיום הגוף שכולל בתוכו שפע של כל הספירות חג"ת נ"ה, מלכות היא עטרת היסוד דו"א ששם מקושרת השכינה הנקראת גם כן בשם מלכות.

התחלקות הספירות לפרטים

ז. ודע שכל ספירה מעשר ספירות הנ"ל יש לה גם כן עשר ספירות פרטיות, לכן נקרא ספירת הכתר פרצוף שלם בפני עצמו בעל עשר ספירות דוגמת דמות אדם שלם, כמו כן פרצופי אבא ואימא וזעיר ונוקביה כולם הם בעלי עשר ספירות בקומה שלימה.

סדר ד' עולמות אצילות בריאה יצירה ועשיה

ח. נודע שהקב"ה ברא ארבעה עולמות הנקראים: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, (ונזכרים בר"ת אבי"ע, או רק ג' עולמות בר"ת ב"ע), והם כנגד ד' אותיות השם הוי"ה, והנה: עולם האצילות הוא כולו אלקות וכולו קודש אין שם שום תערובת טוב ורע ועליו נאמר (תהלים ה ה) לא יגורך רע, ומזו"ן דאצילות נמשכות נשמות בני ישראל. ועולם הבריאה נקרא עולם הכסא ששם המלאכים הנקראים שרפים, ושם מתחלת אחיות הקליפות, אמנם עדיין הוא רובו טוב וקדושה ומעוטו רע וקליפה. ועולם היצירה נקרא עולם המלאכים ששם המלאכים הנקראים חיות הקודש, וטוב ורע שהם הקדושה והקליפה הם שם מחצה על מחצה והם מעורבים זה בזה. ועולם העשיה הרוחני נקרא עולם האופנים ששם המלאכים הנקראים אופנים, ושם הרע מרובה על הטוב, דהיינו הקליפה מרובה על הקדושה, ואין שום דבר בעולם העשיה שלא יהיה מורכב מקדושה וקליפה ומעורבות יחד ממש. ואחר כך נברא עולם העשיה הגשמי הכלול מארבע יסודות, שהם: אש רוח מים עפר (הנוכרים בר"ת ארמ"ע), הנרמזים גם כן בארבע אותיות שם הוי"ה.

סדר נפש רוח נשמה חיה יחידה

ט. עוד ברא הקב"ה כנגד ד' אותיות הוי"ה וקוצו של י', חמש בחינות נשמות הנקראות מלמטה למעלה: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה (ונזכרים בר"ת ניה"י או ג' מהם בשם נר"ן).

העלאת הניצוצות גורמת את היחוד העליון

י. עוד צריך לדעת כי עיקר הטעם ששלח הקב"ה את נשמות בני ישראל לעולם הזה, הוא כדי לברר את הנעוצין קדישין שנפלו בין הקליפות על ידי חטא אדם הראשון, ועוד על ידי שאר סיבות. ועל ידי שבני ישראל עוסקים בתורה

פתיחה קצרה לכאר עיקרי ושרשי עניני הקבלה לא

ובתפלה ובמצות ומעשים טובים הם מבררים את אלו הנצוצין קדישין, ובסוד אתערוותא דלתתא תחילה עולים אלו הנצוצין בסוד מיין נוקבין (נוכר ב"ת מ"ו) אל המלכות שהיא השכינה הקדושה הנקראת בשם אדני, והיא נתקנת ומתקשטת על ידי אלו המ"ן, והיא מעלה את המ"ן לז"א לצורך היחוד, כדי להתחבר עם השם הוי"ה שהוא בז"א, ועל ידי זה מתחברים ב' השמות הוי"ה ואדני"י כזה: יאהדונה"י, ונעשה יחוד העליון, ועל ידי יחוד זה נמשך מלמעלה שפע המיין דכורין (הנוכר ב"ת מ"ד), ומוזה נמשכים כל מיני השפעות טובות לכל העולמות ובפרט לבני ישראל הקדושים, וענין זה נוכר פעמים רבות בביאורי הפסוקים באופנים שונים בזהר הקדוש, לפי שהוא עיקר ותכלית עבודת בני ישראל בימי חייהם בעולם הזה.

יחוד יסוד ומלכות

יא. ענין יחוד זה נוכר הרבה פעמים בשם יחוד יסוד ומלכות, כי היסוד הוא כולל בתוכו הארות כל השש ספירות לכן נחשב ככולם, וגם מפני שהיסוד הוא המעביר את כל השפע של זעיר אנפין (ז"א) אל המלכות, לכן נחשב כאילו היסוד הוא המתקן את המלכות.

המלכות משפעת אל התחתונים

יב. המלכות שהיא הנוקבא דז"א שהיא השכינה השוכנת בתחתונים, אין לה שפע מעצמה כלום, כמו שכתוב בזהר "דלית לה מגרמה כלום", רק מה שמקבלת מז"א, ואחר שקבלה שפע ממנו אז היא מוציאה לפועל כל פעולות הששה קצוות (ה"ק) דז"א, והיא משפעת את השפע לכל מלאכי בריאה יצירה ועשייה (בי"ע) ולכל התחתונים.

שליטת ההגשמה בספירות הרוחניות

יג. עוד צריך לדעת כלל גדול: כי אין למעלה לא גוף ולא כח הגוף חלילה, וכל הדמיונות והציורים שנוכרים בספר הזהר הקדוש ובשאר ספרי קבלה, לא מפני שהם כך למעלה ח"ו, אמנם כדי לשכך את האוון שיוכל האדם להבין דברים עליונים רוחניים שהם בלתי נתפסים ונרשמים בשכל האנושי, לכן ניתן רשות לדבר בבהינות ציורים ודמיונות, כי גם בפסוקי התורה נזכר דבר זה כמו שכתוב עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ, עיני ה' אל צדיקים, וישמע ה', וירח ה', וידבר ה' וכאלו רבות, וגדולה מכולם מה שאמר הכתוב ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו וזכר ונקבה וגו', ואם התורה עצמה דברה כך, גם אנחנו נוכל לדבר כלשון הזה, עם היות

לב פתיחה קצרה לכאר עיקרי ושרשי עניני הקבלה

שפשוט הוא שאין למעלה אלא אורות דקים בתכלית הרוחניות בלתי נתפסים כלל, כמו שכתוב (דברים ד טו) כי לא ראיתם כל תמונה.

ענין האורות באותיות התורה

יד. אמנם יש עוד דרך אחרת כדי להמשיך ולצייר בה הדברים העליונים (כדי שיוכלו לכיין את כונת התפלה ועסק היחודים וכדומה), והם בחינת כתיבת צורת האותיות, כי כל אות ואות מורה על אור פרטי עליון, וגם תמונה זו דבר פשוט הוא כי אין למעלה לא אות ולא נקודה, וגם זה רק דרך משל וציור לשכך את האוון (כנוכר בשער ההקדמות בתחילתו).

התגלות האורות בהשתלשלותם ממדריגה למדריגה

זו. ומה שתראה כנויי זכר ונקבה וזווגין ונשיקין וכדומה, תדע כי פירוש זכר הוא המדה המשפעת, והנקבה היא המדה המקבלת את השפע, וסוד הזווג המיוחס אל הספירות, הוא חיבור ודיבוק שם הקדוש של בחינת הזכר שהוא המשפיע, עם שם הקדוש של בחינת הנקבה שהיא המקבלת, וענינו הוא המתקת הגבורות של הנקבה עם החסדים של הזכר, ושיתוף של מדת הרחמים עם מדת הדין שהיה בעת בריאת העולם הוא עצמו סוד הזווג. וסוד הנשיקין הוא דביקות רוחא ברוחא, דהיינו דביקות רוחניות הספירות זה עם זה. וסוד העיבור הוא, כי שרשי הנמצאות שהנקבה מקבלת מהזכר, הם נתקנים בה ומצטיירים בה בציור הרוחני, כי בעודם בזכר הם בדקות גדול, והוא מוסר אותם אל הנקבה כדי להביא את הנמצאים לבישול מציאותם וגלויים בפועל. וסוד הלידה והיניקה והגדלות הם כנויים אל הנמצאות והשתלשלותם ממצאות דק אל מציאות עב, עד שנגלים ובאים אל גמר מציאותם. (קטע זה נעתק מהאזהרה המופיעה בריש ספר הזהר דפוס וילנא).

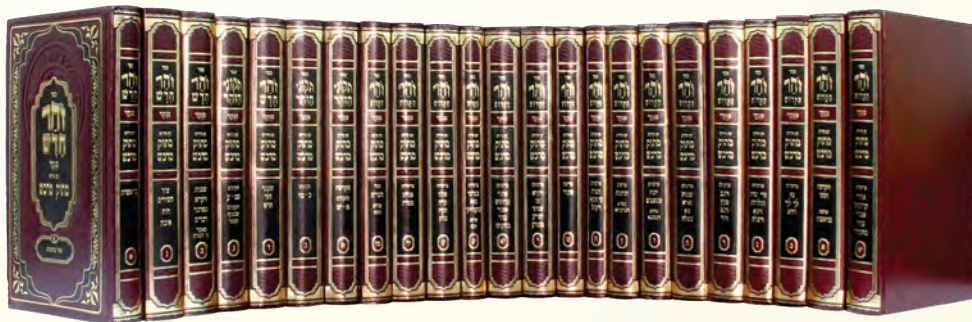
כל שנה אתה נוסע לרבי שמעון...

השנה רבי שמעון מגיע אליך!

תרכוש עכשיו את הסט המפואר

הזוהר הקדוש עם פירוש מרתוק מדבש

ובזה אתה מתקשר לרבי שמעון בקשר אמיץ וחזק ותזכה לפעור כל הישועות

מהדורת
סטנדרט
24/17
ס"מ

מהדורת
כיס
כריכה רכה
70 כרכים
מחולק לפי
פרשיות השבוע
מהדורת
ר' יוסף צבי בערגער
16.5/11.5 ס"מ

מהדורה
קטנה
מהדורת ר'
הערשל וועבער
17/12 ס"מ

מוקד הזמנות: 1800-350-330

משלוחים חינם